

Analýza dlouhodobého majetku ve vybrané firmě

Andrea Jurásková

Bakalářská práce
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Andrea Jurásková**
Osobní číslo: **M170162**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Analýza dlouhodobého majetku ve vybrané firmě**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte průzkum literárních pramenů a zpracujte teoretické poznatky o problematice dlouhodobého majetku.

II. Praktická část

- Proveďte analýzu evidence dlouhodobého majetku ve vybrané firmě.
- Navrhněte vhodná doporučení pro zlepšení stávajícího stavu.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Forma zpracování bakalářské práce: Tištěná/elektronická

Seznam doporučené literatury:

- FLOOD, Joanne M. *Wiley GAAP 2013: Interpretation and Application of Generally Accepted Accounting Principles*. 11th Edition. Hoboken: N.J.: Wiley, 2013, 1321 s. ISBN 9781118277256.
- CHALUPA, Rostislav, Jiří KADLEC, Jana PILÁTOVÁ a kol. *Abeceida účetnictví pro podnikatele 2018*. 16. aktualizované vydání. Olomouc: Anag, spol. s r. o., 2018, 424 s. ISBN 978-80-7554-121-5.
- PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠŤÁK. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi*. 18. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, spol. s r. o., 2019, 352 s. ISBN 978-80-7554-219-9.
- ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví. 2.*, aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2016, 288 s. ISBN 9788027100484.
- VALOUCH, Petr. *Účetní a daňové odpisy 2012*. 7. vydání. Praha: Grada, 2012, 142 s. ISBN 978-80-247-4114-7.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Marie Paseková, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **6. ledna 2020**
Termín odevzdání bakalářské práce: **19. května 2020**

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

Ve Zlíně dne 6. ledna 2020

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení:

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku dlouhodobého majetku z účetního i daňového hlediska. V teoretické části je charakterizován dlouhodobý majetek a s ním související operace. Jedná se o pořízení, oceňování, odpisování, technické zhodnocení, inventarizaci a s ní spojené účetní doklady a dále o vyřazení dlouhodobého majetku. V praktické části dojde k představení vybrané společnosti a následně je provedena analýza dlouhodobého majetku, která zahrnuje rozbor struktury dlouhodobého majetku, rozbor vybraných ukazatelů finanční analýzy a rovněž způsob evidence. Závěr práce obsahuje shrnutí analýzy a následné doporučení pro společnost.

Klíčová slova: Dlouhodobý majetek, pořízení, oceňování, odpisy, inventarizace.

ABSTRACT

The bachelor's thesis deals with the issue of fixed assets from an accounting and tax perspective. The theoretical part characterizes fixed assets and related accounting operations. It is the acquisition, valuation, depreciation, technical evaluation, inventory and related accounting documents and the disposal of fixed assets. In the practical part, a selected company is introduced and an analysis of fixed assets is performed, which includes an analysis of the structure of fixed assets and way of recording of fixed assets. The conclusion of the work includes a summary of the analysis and a subsequent recommendation for the company.

Keywords: Fixed assets, acquisition, valuation, depreciation, inventory.

Ráda bych vyjádřila poděkování doc. Ing. Marii Pasekové, Ph.D. za odborný a vstřícný přístup a rovněž za cenné rady, které mi v souvislosti s bakalářskou prací poskytla.

Upřímné poděkování patří vedení společnosti a hlavní účetní, za předávání veškerých potřebných informací, podkladů a odborných znalostí.

Dále bych chtěla poděkovat všem, kteří mě podporovali během studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 CHARAKTERISTIKA DLOUHODOBÉHO MAJETKU.....	12
1.1 DLOUHODOBÝ NEHMOTNÝ MAJETEK.....	12
1.1.1 Z účetního hlediska	12
1.1.2 Z daňového hlediska	13
1.2 DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK.....	14
1.2.1 Z účetního hlediska	14
1.2.2 Z daňového hlediska	16
1.3 DLOUHODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK.....	17
2 EVIDENCE DLOUHODOBÉHO MAJETKU.....	18
2.1 POŘÍZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	18
2.2 OCEŇOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU.....	18
2.3 ZAŘAZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU.....	20
2.4 ODPISOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	20
2.4.1 Účetní odpisy	21
2.4.2 Daňové odpisy.....	22
2.5 TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ.....	26
2.5.1 Technické zhodnocení z účetního hlediska.....	27
2.5.2 Technické zhodnocení z daňového hlediska	27
2.6 ÚČETNÍ DOKLADY	28
2.6.1 Účetní knihy	30
2.6.2 Oběh účetních dokladů.....	31
2.7 INVENTARIZACE	31
2.7.1 Inventarizační rozdíly.....	33
2.8 VYŘAZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	33
3 VYBRANÉ POMĚROVÉ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY.....	35
3.1 ANALÝZA ZADLUŽENOSTI, MAJETKOVÉ A FINANČNÍ STRUKTURY	35
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	37
4 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI.....	38
4.1 ZAŘAZENÍ ÚČETNÍ JEDNOTKY	38
4.2 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI.....	39
4.3 ZAMĚSTNANCI.....	40
5 ANALÝZA DLOUHODOBÉHO MAJETKU VE SPOLEČNOSTI.....	41

5.1	DLOUHODOBÝ MAJETEK V ROZVAZE	41
5.1.1	Dlouhodobý nehmotný majetek	42
5.1.2	Dlouhodobý hmotný majetek	42
5.2	VERTIKÁLNÍ ANALÝZA DLOUHODOBÉHO MAJETKU	44
5.3	HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA	45
5.4	VYBRANÉ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	46
5.4.1	Celková zadluženost.....	46
5.4.2	Míra zadluženosti	46
5.4.3	Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem	46
5.4.4	Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji.....	47
5.5	POŘÍZENÍ	47
5.6	ZPŮSOBY OCEŇOVÁNÍ	49
5.6.1	Dotace	49
5.7	ZAŘAZENÍ MAJETKU	50
5.8	ÚČETNÍ A DAŇOVÉ ODPISY	51
5.8.1	Software	51
5.8.2	Přívěs.....	52
5.8.3	Odepsaný dlouhodobý majetek	54
5.9	TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ	55
5.10	ÚČETNÍ DOKLADY	56
5.11	INVENTARIZACE	58
5.12	VYŘAZENÍ	59
6	ZÁVĚREČNÉ DOPORUČENÍ.....	62
	ZÁVĚR	64
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	65
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	67
	SEZNAM OBRÁZKŮ	68
	SEZNAM TABULEK.....	69
	SEZNAM PŘÍLOH.....	70

ÚVOD

Tématem mé bakalářské práce je Analýza dlouhodobého majetku ve vybrané firmě. Dlouhodobý majetek je zajímavou a téměř denně probíranou složkou každé účetní jednotky, poněvadž tento majetek patří mezi nedílnou součást aktiv. S dlouhodobým majetkem je nutné správně hospodařit, je třeba dbát na pečlivé zařazení, oceňování, odpisování nebo sledování jeho stavu při provádění inventarizace. K podnikatelské činnosti je jeho využití nezbytné, jelikož budovy, stroje nebo také automobily či výpočetní technika a jiné, napomáhají k tvorbě zisku společnosti.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část je orientována na průzkum literárních zdrojů, které se zabývají problematikou dlouhodobého majetku z hlediska účetního ale i daňového. Konkrétně je zde uvedena charakteristika a rozdělení dlouhodobého majetku a operace s dlouhodobým majetkem související. Jedná se především o různé způsoby pořízení, metody oceňování, zařazení, účetní a daňové odpisování, inventarizaci, případné technické zhodnocení a rovněž o vyřazení dlouhodobého majetku. Součástí teoretické práce je také charakteristika vybraných ukazatelů finanční analýzy.

V praktické části jsou nejprve představeny základní údaje o vybrané společnosti a je učiněno její zařazení do kategorie účetních jednotek dle platné legislativy. Následně je provedena analýza dlouhodobého majetku, která zahrnuje rozbor struktury dlouhodobého majetku, rozbor vybraných ukazatelů finanční analýzy a dále zachycuje práci s dlouhodobým majetkem od jeho pořízení až po jeho vyřazení. V této části jsou využity informace z výročních zpráv nebo interních materiálů. Cílem analýzy je ověřit správnost postupů při práci s dlouhodobým majetkem a zanalyzovat jeho současný stav.

V závěru práce je provedeno zhodnocení situace v oblasti dlouhodobého majetku a je navrženo doporučení, které povede ke zlepšení stávající situace v této oblasti.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem této bakalářské práce je provést analýzu současného stavu dlouhodobého majetku ve vybrané společnosti a ověřit správnost postupů při práci s tímto majetkem. Následně bude na základě získaných poznatků z analýzy navrhnuo vhodné doporučení, které povede ke zlepšení situace v této oblasti.

K zpracování teoretické části je využita odborná literatura zaměřená na oblast dlouhodobého majetku z účetního i daňového hlediska. Pomocí metody zvané syntéza, jsou získané informace z odborné literatury sjednoceny do jednotlivých částí práce tak, aby na sebe informace navazovaly, dávaly smysl a tvořily celek.

Při zpracování praktické části jsou využity údaje z výročních zpráv, vnitropodnikových směrnic společnosti nebo také informace získané od hlavní účetní. Na základě těchto údajů a informací je následně provedeno podrobné zkoumání oblasti dlouhodobého majetku společnosti, a to pomocí metody analýzy.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CHARAKTERISTIKA DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Dlouhodobý majetek je znázorňován jako aktivum, které účetní jednotka využívá pro svůj prospěch a jeho doba použitelnosti je delší než jeden rok. Tato dlouhodobá aktiva v užívání, jsou zobrazeny v účetnictví v jednotlivých skupinách a dále rozebrány v rámci analytické evidence. Členění těchto aktiv je nezbytné zejména pro uživatele, kteří potřebují mít dohled a kontrolu nad celkovou hodnotou dlouhodobých aktiv, ale také nad hodnotou v jednotlivých skupinách (Janhuba et al., 2016, s. 68,74).

Flood uvádí, že dlouhodobý majetek tvoří převážně provozní aktiva a ty jsou rozdělena do dvou základních typů na hmotný a nehmotný majetek. Kdy dlouhodobý hmotný majetek má fyzickou podstatu, musí být tedy hmatatelný a dlouhodobý nehmotný majetek naopak fyzickou podstatu nemá. (Flood, 2013, s. 465)

U dlouhodobého majetku je významný především jeho účel, ten by měl umožňovat, usnadňovat nebo rozšiřovat dosavadní podnikatelskou činnost. Tento majetek není určen k prodeji, ani k jednorázové spotřebě, nýbrž k dlouhodobému využívání v podniku, kdy dochází k jeho postupnému opotřebení. Výjimku tvoří dlouhodobý finanční majetek, který není pořizován za účelem využití ke své činnosti, ale pro dosažení jistého prospěchu v podobě výnosů či jiného kapitálového zhodnocení.

Dlouhodobý majetek členíme na:

- nehmotný majetek
- hmotný majetek
- finanční majetek

(Kovanicová, 2012, s. 219)

1.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

1.1.1 Z účetního hlediska

Za dlouhodobý nehmotný majetek považujeme věci bez fyzické podstaty s dobou použitelnosti delší než jeden rok. Majetek dosahuje určité výše ocenění, které si stanoví účetní jednotka sama. Nicméně pro zjednodušení si téměř většina účetních jednotek přebírá vyšší ocenění ze ZDP, kde je stanoven limit na 60 000 Kč. (Skálová a kol., 2019, s. 34)

Do dlouhodobého nehmotného majetku zahrnujeme tyto položky:

- **012 Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje** – zahrnují se zde položky vytvořené vlastní činností za účelem obchodování s nimi nebo položky pořízené od jiných osob,
- **013 Software** – zaznamenává se zde tzv. programové vybavení počítače, které bylo nakoupeno od jiných osob, ale nebylo součástí hardwaru. Dále softwarové vybavení vytvořené vlastní činností za účelem obchodování s ním,
- **014 Ostatní ocenitelná práva** – slouží k evidenci předmětů průmyslového a obdobného vlastnictví aj.,
- **017 Goodwill** – za goodwill je považován kladný nebo záporný rozdíl mezi oceněním obchodního závodu nabytého převodem nebo přechodem za úplatu, vkladem nebo oceněním majetku a závazků v rámci přeměn obchodní korporace a souhrnem jeho individuálně přeceněných složek majetku sníženým o převzaté dluhy,
- **019 Jiný dlouhodobý nehmotný majetek** – tento účet eviduje dlouhodobý nehmotný majetek, který nelze zařadit na výše uvedené účty. Jedná se zejména o preferenční limity a emisní povolenky. (Skálová a kol., 2019, s. 35)

Důležitá je také specifikace položek, které mezi DNM nezahrnujeme, týká se to zejména znaleckých posudků, průzkumů trhu, plánů rozvoje, návrhů propagačních a reklamních akcí, certifikací systému jakosti nebo softwaru pro řízení technologií a zařízení, která bez tohoto softwaru nemohou fungovat. (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 45)

1.1.2 Z daňového hlediska

V § 32a odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu je definován pouze nehmotný majetek, nikoli dlouhodobý majetek. Nehmotným majetek se tedy podle ZDP rozumí:

- nehmotné výsledky výzkumu a vývoje,
- software,
- ocenitelná práva a jiný hmotný majetek, který je veden v účetnictví jako nehmotný majetek vymezený zvláštním předpisem, pokud:
 1. byl nabyt úplatně, vkladem člena obchodní korporace, tichého společníka, přeměnou, darováním či zděděním, nebo

2. byl vytvořen vlastní činností za účelem obchodování s ním nebo k jeho opakovanému poskytnutí,
3. jeho vstupní cena je vyšší než 60 000 Kč,
4. doba použitelnosti je delší než 1 rok.

Za nehmotný majetek se dle ZDP nepovažují goodwill, povolenky na emise nebo preferenční limity. (Běhounek, 2019, s. 50)

1.2 Dlouhodobý hmotný majetek

1.2.1 Z účetního hlediska

Za dlouhodobý hmotný majetek je považován ten majetek, který má fyzickou podstatu s dobou použitelnosti delší než jeden rok. Dále splňuje výši ocenění, které si stanoví účetní jednotka sama, a to s hlavním cílem respektovat princip významnosti a věrného a poctivého zobrazení. (Landa, 2014, s. 76)

Povinností každé účetní jednotky je stanovení finančního limitu, od kterého bude považovat movité věci za dlouhodobý hmotný majetek. Uvedením této částky do vnitropodnikové směrnice se zavazuje jejím poctivým plněním. Stejně jako tomu bylo u DNM, tak i u DHM platí, že účetní jednotky si pro usnadnění přejímají limit uvedený v ZDP, a to ve výši 40 000 Kč. (Skálová, 2017, s. 44).

Podle Janhuby a kolektivu (2016, s. 69) představuje celek hmotných dlouhodobých aktiv technickou výkonnost a ke spotřebě těchto aktiv nedochází rázem v jednom produkčním cyklu, ale přinášejí užitek ve více po sobě jdoucích obdobích.

Dlouhodobý hmotný majetek lze z účetního hlediska členit na:

- **DHM odpisovaný - (účtová skupina 02)**
- **DHM neodpisovaný – (účtová skupina 03)**

02 - Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

Do odpisovaného dlouhodobého hmotného majetku zahrnujeme tyto položky:

- **021 Stavby** - jedná se o majetek bez ohledu na výši ocenění a dobu použitelnosti. Příkladem staveb mohou být otvírky lomů, pískoven a hlinišť. Dále právo stavby, pokud není zbožím, stavby včetně budov, důlní díla a důlní stavby pod povrchem aj., (Skálová a kol., 2019, s. 35)

- **022 - Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí -** majetek, u něhož je nutné splnit dobu použitelnosti delší než jeden rok a sledovat výši ocenění stanovené účetní jednotkou. Pokud hodnota ocenění nedosahuje částky stanovené účetní jednotkou, účtuje se o tomto majetku jako o drobném majetku, který je zařazen přímo do nákladů, (Kovanicová, 2012, s. 220)
- **025 Pěstitelské celky trvalých porostů** – zde patří například:
 - ovocné stromy nebo keře,
 - trvalý porost vinic a chmelnic bez nosných konstrukcí.
- **026 Dospělá zvířata a jejich skupiny** – (např. hejna nebo stáda) s dobou použitelnosti delší než 1 rok a od výše ocenění určené účetní jednotkou, kdy je důležité zohlednění hlediska významnosti. Do této kategorie mohou být zařazena v souladu s účetní jednotkou stáda skotu, koní, prasat, koz aj. Do této kategorie se nezahrnují jateční zvířata, pokusná zvířata a zvířata vlastního chovu určená k prodeji, (Ryneš, 2019, s. 106)
- **027 Oceňovací rozdíl k nabytému majetku** – jedná se o kladný (aktivní) nebo záporný (pasivní) rozdíl mezi:
 - oceněním podniku nebo jeho části nabytého především koupí či vkladem, nebo mezi oceněním majetku a závazků v rámci přeměn společnosti a
 - souhrnem ocenění jednotlivých složek majetku v účetnictví té účetní jednotky, která daný majetek prodává, vkládá, která zaniká nebo rozděluje odštěpením, a to po snížení o převzaté závazky. (Kovanicová, 2012, s. 221)
- **029 Jiný dlouhodobý hmotný majetek** – účet určený k zaznamenávání takových položek hmotných aktiv, které nelze začlenit na účty uvedené výše. (Kovanicová, 2012, s. 221)

03 - Dlouhodobý majetek neodpisovaný

U uvedených složek nedochází k jejich odpisování, neboť u nich nelze určit míru opotřebení. Hodnota určitého majetku v této skupině, může postupně narůstat na hodnotě. Typickým příkladem neodpisovaného majetku jsou umělecké předměty či historicky cenné předměty.

Do neodpisovaného dlouhodobého hmotného majetku zahrnujeme tyto položky:

- **031 Pozemky** – nezáleží na výši ocenění, pokud nejsou zbožím,
- **032 Umělecká díla a sbírky** – tento účet slouží k evidenci výtvarných děl, sbírek, movitých kulturních památek a uměleckých předmětů bez ohledu na jejich pořizovací cenu, a to za předpokladu, že nejsou součástí stavebních objektů. (Meritum Účetnictví podnikatelů, 2019, s. 59)

04 - Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

Eviduje pořízení DHM i DNM a s ním spojené vedlejší náklady, a to až do uvedení do stavu způsobilého k užívání. Vedlejší náklady jsou promítány v podobě cla, dopravy, montáže aj. (Meritum Účetnictví podnikatelů, 2019, s. 56)

05 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek

Obsahují krátkodobé a dlouhodobé zálohy poskytnuté na pořízení DHM. (Meritum Účetnictví podnikatelů, 2019, s. 59)

1.2.2 Z daňového hlediska

Stejně jako tomu bylo u nehmotného majetku, tak zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu v § 26 odst. 2 vymezuje pouze hmotný majetek, nikoli dlouhodobý majetek. Hmotným majetek se tedy podle ZDP rozumí:

- samostatné hmotné movité věci, popřípadě soubory hmotných movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením, jejichž vstupní cena je vyšší než 40 000,- Kč a doba použitelnosti je delší než 1 rok,
- budovy, domy a jednotky,
- stavby, s výjimkou,
- pěstitelské celky trvalých porostů,
- dospělá zvířata a jejich skupiny,
- jiný majetek.

Pro účely ZDP se za hmotný majetek nepovažují zásoby. (Běhounek, 2019, s. 45)

1.3 Dlouhodobý finanční majetek

Majetek zahrnující aktiva, které podnik nakupuje nebo vlastní se záměrem investování volných peněžních prostředků po dobu delší než jeden rok, a od kterých očekává ekonomický prospěch. (Sedláček a kol., 2017, s. 64).

Hlavním motivem se pro uložení volných peněžních prostředků stává především:

- a) možnost dosažení vyššího zhodnocení kapitálu (formou úroků, nájemného nebo nárůstem tržní ceny), pokud však dojde k uložení peněžních prostředků mimo podnik,
- b) získání vlivu ve společnosti, do níž investovala volné peněžní prostředky. (Sedláček, 2017, s. 65)

Dlouhodobý finanční majetku je tvořen:

- 061 Podíly – ovládaná osoba,
- 062 Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem,
- 063 Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly,
- 065 Dluhové cenné papíry držené do splatnosti,
- 066 Zápůjčky a úvěry,
- 067 Ostatní zápůjčky a úvěry,
- 069 Jiný dlouhodobý finanční majetek.

2 EVIDENCE DLOUHODOBÉHO MAJETKU

2.1 Pořízení dlouhodobého majetku

K pořízení dlouhodobého majetku může dojít pomocí několika způsobů, které se od sebe navzájem liší. Nicméně je jejich společným cílem zachycení veškerých nákladů souvisejících s pořízením majetku. Pro zachycení těchto nákladů se využívá účtů v účtové skupině 04 – Nedokončený dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek. Na těchto účtech se shromažďují náklady až do okamžiku, kdy je dlouhodobý majetek způsobilý k zařazení do užívání. (Novotný, 2019, s. 91)

Dlouhodobý majetek je možné pořídit:

Dodavatelským způsobem (koupí) – patří mezi nejčastější způsoby pořízení dlouhodobého majetku. Při jeho koupi se účetní jednotka zavazuje za úhradu vzniklého závazku vůči dodavateli. Během tohoto způsobu pořízení je nutné sledovat vznikající vedlejší náklady (doprava, instalace, clo apod.), pro určení skutečné ceny pořizovaného majetku. (Novotný, 2019, s. 91)

Vytvořením vlastní činností – pořizováním dlouhodobého majetku ve vlastní režii se zvyšují aktiva společnosti, tudíž je tato forma pořizování označována jako aktivace. (Sedláček, 2017, s. 71)

Bezúplatným nabytím (darem) – týká se majetku, který společnost získala formou daru nebo prostřednictvím jiného bezúplatného plnění. (Novotný, 2019, s. 94)

Vkladem do podnikání

Přeražením z osobního vlastnictví

2.2 Oceňování dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek je v průběhu účetního období oceňován k okamžiku uskutečnění účetního případu a k rozvahovému dni nebo k jinému okamžiku, k němuž se sestavuje účetní závěrka (Sedláček a kol., 2017, s. 66). K okamžiku uskutečnění účetního případu je dlouhodobý majetek oceňován pořizovací cenou, vlastními náklady nebo reprodukční pořizovací cenou. U majetku oceňovaného k rozvahovému dni se jeho nedílnou součástí stává princip nižší z hodnot (účetní hodnota a běžná tržní hodnota). (Novotný, 2019, s. 68)

K ocenění lze využít několik typů cen:

Pořizovací cena – jedná se o úplatně pořízený majetek, jehož pořizovací cena vyjadřuje cenu, za kterou byl majetek pořízen včetně výdajů souvisejících s jeho pořízením.

a) U dlouhodobého hmotného majetku se jedná o výdaje na:

- přípravu a zabezpečení výstavby (včetně úroků) pořizovaného DHM,
- clo, dopravu, montáž,
- průzkumné, geologické, projektové a geodetické práce, technické zhodnocení, konzervační a udržovací práce v případě zastavení pořizování majetku,
- zkoušky, jejichž prostřednictvím výrobce prokazuje důkladné provedení práce.

b) U dlouhodobého nehmotného majetku se výdaje týkají zhotovení movitých předmětů, na kterých se práce ověřují.

c) U dlouhodobého finančního majetku se jedná o emisní ážio. Při nabytí cenných papírů protihodnotou za nepeněžitý vklad, je jejich oceněním zůstatková (účetní) cena vkladu. Jestliže se jedná o cenné papíry v cizí měně, pak ocenění probíhá pomocí směnného kurzu ČNB platného v den pořízení.

Do pořizovací ceny však nelze zařadit výdaje na opravy a udržování, smluvní penále a úroky z prodlení, zaškolení pracovníků a také výdaje na vybavení pořizovaného dlouhodobého majetku zásobami. (Sedláček a kol., 2017, s. 66,67)

Vlastní náklady – těmito náklady rozumíme veškeré přímé a nepřímé náklady bezprostředně související s vytvořením dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku vlastní činností. (Sedláček a kol., 2017, s. 66,67)

Reprodukční pořizovací cena – je cena, za níž byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje. Prostřednictvím reprodukční pořizovací ceny je možné ocenit dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, který má charakter nově zjištěného majetku a doposud nebyl zachycen v účetnictví (přebytky vzniklé při inventarizaci). A dále ten majetek, u něhož došlo k bezúplatnému nabytí - dědictví, dar. (Skálová a kol., 2019, s. 39)

Ekvivalence – hodnota, jejímž prostřednictvím dochází k přecenění podílů s rozhodujícím nebo podstatným vlivem k rozvahovému dni, tedy k okamžiku sestavení účetních výkazů, pokud tak obchodní korporace rozhodla. (Sedláček a kol, 2017, s. 67)

Reálná hodnota – jejíž pomocí dochází k přecenění realizovatelných cenných papírů, tedy těch, které jsou určeny k prodeji a rovněž podílů, a to k rozvahovému dni. (Sedláček a kol, 2017, s. 68)

Dojde-li k poskytnutí dotace na pořizovaný dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek či jeho technické zhodnocení, ocenění majetku se o tuto dotaci snižuje. (Chalupa a kol., 2018, s. 70)

2.3 Zařazení dlouhodobého majetku

Před zahájením odpisování majetku je v souladu s účetními předpisy žádoucí, jeho uvedení do stavu způsobilého k užívání. Teprve tímto okamžikem je možné pořizované aktivum považovat za dlouhodobý majetek se všemi důsledky. Správný okamžik zařazení hraje zásadní roli pro přesné určení vstupní ceny a také pro zahájení odpisování. (Chalupa a kolektiv, 2018, s. 72)

Dlouhodobý nehmotný majetek je zařazen do užívání v okamžiku, kdy je uveden do stavu způsobilého k jeho užívání. Tímto stavem se u DNM rozumí dokončení pořizovaného majetku a splnění stanovených funkcí a povinností stanovených právními předpisy pro jeho užívání. Obdobně se postupuje v případě TH. (Skálová a kol., 2019, s. 37)

Dlouhodobým hmotným majetkem se stávají věci uvedené do stavu způsobilého k užívání, kdy je možné tento stav prokázat prostřednictvím protokolu či jiným příslušným dokladem. Přímou do užívání je možné zařadit hmotné movité věci, které jsou již při pořízení způsobilé k užívání a nevyžadující splnění jiných podmínek např. montáž, dopravu aj. Aby mohl být majetek uveden do užívání, musí být dokončeny veškeré věci týkající se zabezpečení, technických funkcí a všech povinností stanovenými právními předpisy. (Ryneš, 2019, s. 115)

2.4 Odpisování dlouhodobého majetku

Výdaje vynaložené na pořízení majetku dlouhodobého charakteru, je nutné uplatňovat postupně v podobě odpisů, nikoli jednorázově do nákladů. Odpisy znázorňují hodnotu, která vyjadřuje míru opotřebení a používání konkrétního majetku. Rozlišujeme dva druhy

odpisů - účetní a daňové odpisy. Účetní odpisy definuje zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví a daňové odpisy vymezuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu. (Chalupa a kol., 2018, s. 78).

Odpisovat dlouhodobý majetek mají možnost pouze ty účetní jednotky, které mají vlastnické či jiné právo k majetku, nebo které hospodaří s majetkem státu či majetkem územních samosprávních celků. Podle ZoÚ § 28 lze dlouhodobý majetek odepisovat jen do výše jeho ocenění v účetnictví. (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 57)

Jestliže se částka účetních a daňových odpisů liší, je třeba o vzniklý rozdíl upravit výsledek hospodaření na daňovém přiznání. (Sedláček, 2016, s. 90)

2.4.1 Účetní odpisy

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek se účetně odepisuje na základě odpisového plánu, nepřímo pomocí účetních odpisů, jejichž stanovení závisí na rozhodnutí podniku a reálné míře opotřebení s ohledem na využití majetku. Odpisový plán je vnitropodnikovou směrnicí, v jejímž rámci je vymezena zejména metoda odpisování a eventuálně i doba odpisování. (Prudký a Lošťák, 2019, s. 97)

K odpisování lze využít následující metody:

- **metoda časová**
- **metoda výkonová**
- **metoda komponentního odpisování**

Při uplatnění časové metody odpisování, závisí především na délce používání dlouhodobého majetku. U metody výkonové je odpisování majetku závislé zejména na výkonech (počet výrobků). Metoda komponentního odpisování lze aplikovat pouze u staveb, bytů a nebytových prostorů a samostatných movitých věcí a souborů movitých věcí. (Valouch, 2012, s. 43)

Účtování:

Pomocí odpisů dojde k vyjádření míry opotřebení v několika účetních obdobích v návaznosti na dobu jeho užitečnosti. V kumulované výši vyjadřují postupně se zvyšující hodnotu opotřebení, která je nazývána oprávkami. Jestliže odečteme oprávkami od pořizovací ceny, dojde k získání informace o zůstatkové hodnotě daného dlouhodobého majetku. (Novotný, 2019, str. 71).

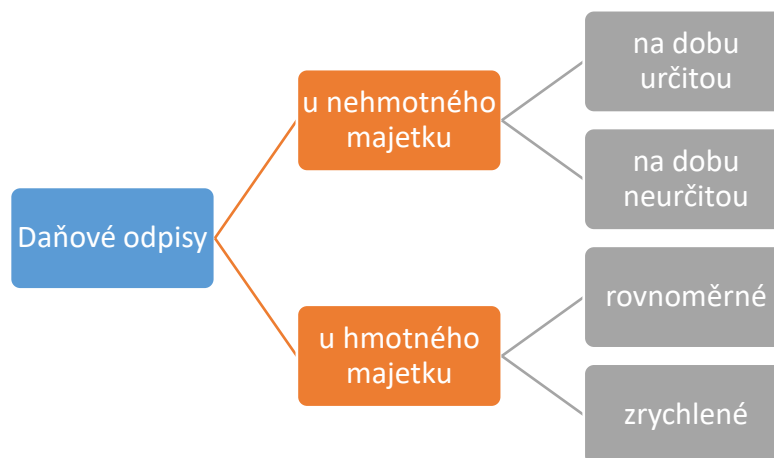
Tabulka 1 Účtování účetních odpisů (Chalupa a kol., ©2018, s. 81, vlastní zpracování)

Operace	Strana MD	Strana D
Účetní odpisy DNM	551	07x
Účetní odpisy DHM	551	08x

2.4.2 Daňové odpisy

Daňové odpisy jsou určeny výhradně k daňovým účelům, neboť pouze v této výši mohou být uznány jako daňový náklad, který smí ovlivnit základ daně z příjmů. V České republice daňové odpisy přesně definuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu v § 26 – 33. Zatímco účetní odpisy musí vést dle účetních předpisů účetní jednotka povinně, tak u daňových odpisů povinnost vyžadována není. (Novotný, 2019, s. 72)

U daňového odpisování hmotného majetku lze toto odpisování přerušit, avšak při znovuzahájení odpisování, je nutné pokračovat takovým způsobem, jako kdyby odpisování nebylo přerušeno. (Chalupa a kol., 2018, s. 96)

Obrázek 1 Členění daňových odpisů (vlastní zpracování)

Daňové odpisy nehmotného majetku jsou upraveny § 32a ZDP. Nehmotný majetek se v rámci ZDP dělí do dvou základních skupin, přičemž pro volbu správné techniky odpisování je klíčové správné zařazení. Nehmotný majetek dělíme na:

- nehmotný majetek s právem jeho užívání na **dobu určitou**,
- nehmotný majetek s právem jeho užívání na **dobu neurčitou**. (Chalupa a kol, 2018, s. 99)

U nehmotného majetku s právem jeho užívání na dobu určitou, se roční odpis stanoví jako podíl vstupní ceny a doby sjednané kupní smlouvou. Je-li majetek v užívání poplatníka na dobu neurčitou, může majetek odepisovat pouze po dobu stanovenou v ZDP. (Skálová, 2019, s. 47)

Tabulka 2 Doba odpisování nehmotného majetku (Chalupa a kol, ©2018, s. 100, vlastní zpracování)

Nehmotný majetek	Minimální doba odpisování v měsících
Audiovizuální dílo	18
Software, nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	36
Ostatní nehmotný majetek	72

V ZDP § 32a odst. 6 je také vymezeno technické zhodnocení nehmotného majetku, a k němu náležící pravidla, které zní následovně. Dojde-li k technickému zhodnocení na nehmotném majetku je k zůstatkové ceně odepisovaného majetku přičtena hodnota technického zhodnocení a vydělí se počtem zbývajících měsíců, po které má být daný majetek odepisován. Audiovizuální díla musí být odepisována nejméně 9 měsíců, software a nehmotné výsledky výzkumu a vývoje po dobu 18 měsíců a ostatní nehmotný majetek 36 měsíců. (Běhounek, 2019, s. 50)

U dlouhodobého hmotného majetku ukládá ZDP povinnost zařadit tento majetek do jedné ze šesti skupin uvedených v § 30 odst. 1 tohoto zákona.

Tabulka 3 Doba odpisování majetku (Běhounek, ©2019, s. 48, vlastní zpracování)

Odpisová skupina	Doba odpisování
1	3 roky
2	5 let
3	10 let
4	20 let
5	30 let
6	50 let

Z hlediska členění dlouhodobého hmotného majetku do jednotlivých odpisových skupin v zásadě platí, že do odpisových skupin 1-3 je zařazen hmotný movitý majetek a do dalších následujících skupin hmotný nemovitý majetek. Každé odpisové skupině je stanovena doba odpisování. (Valouch, 2012, s. 62)

Účetní jednotka si může pro výpočet odpisů u pořízeného dlouhodobého hmotného majetku zvolit rovnoměrný nebo zrychlený způsob odpisování. Jakmile je způsob odpisování zvolen a započat, není možné tento způsob v průběhu odpisování změnit. Majetek lze odepisovat pouze do vstupní ceny nebo do zvýšené vstupní ceny. (Valouch, 2012, s. 63)

Rovnoměrné odpisování

Při rovnoměrném odpisování jsou dle § 31 ZDP odpisovým skupinám přiřazeny maximální roční odpisové sazby:

Tabulka 4 Roční odpisové sazby (Běhounek, ©2019, s. 49, vlastní zpracování)

Odpisová skupina	Sazba v prvním roce odpisování (S_1)	Sazba v dalších letech odpisování (S_x)	Sazba pro zvýšenou vstupní cenu (S)
1	20	40	33,3
2	11	22,25	20
3	5,5	10,5	10
4	2,15	5,15	5
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2

Při výpočtu odpisů se vychází ze vstupní ceny hmotného majetku nebo z jeho zvýšené vstupní ceny, a to v případě, kdy dojde během odpisování k technickému zhodnocení. Pro výpočet rovnoměrných odpisů se používají následující vzorce:

Roční odpis v prvním roce odpisování:

$$RO = \frac{VC}{100} \cdot S_1$$

Roční odpis v dalších letech:

$$RO = \frac{VC}{100} \cdot S_x$$

Roční odpis pro zvýšenou vstupní cenu:

$$RO = \frac{ZVC}{100} \cdot S_{\text{pro zvýšenou VC}}$$

(Chalupa a kol., 2018, s. 88)

ZDP v § 31 dále ustanovuje, že poplatník, který pořizuje majetek v odpisových skupinách 1 – 3 a je zároveň prvním vlastníkem, může zvýšit odpis v prvním roce o:

- 20 % - u poplatníka zabývající se zemědělskou nebo lesní výrobou, kdy příjmy z této činnosti v minulém období tvořily více než 50 % celkových příjmů, a zároveň splňuje podmínku prvního odpisovatele stroje,
- 15 % - u poplatníka, který je prvním odpisovatelem zařízení pro čištění a úpravu vod,
- 10 % - u poplatníka, který je prvním odpisovatelem hmotného majetku zařazeného v 1., 2. nebo 3. odpisové skupině. (Běhounek, 2019, s. 49)

Zrychlené odpisování

Při použití zrychlených daňových odpisů se podnikatelský subjekt řídí § 32 ZDP. Ve srovnání s rovnoměrnými daňovými odpisy umožňují zrychlené daňové odpisy v prvních letech odepsat vyšší částky. K výpočtu zrychlených odpisů se využívají tzv. koeficienty pro zrychlené odpisování, vymezené § 32 ZDP takto: (Valouch, 2012, str. 82)

Tabulka 5 Koeficienty pro zrychlené odpisování (Běhounek, ©2019, str. 50, vlastní zpracování)

Odpisová skupina	V prvním roce odpisování (K ₁)	V dalších letech odpisování (K ₂)	Pro zvýšenou vstupní cenu (K ₃)
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

U zrychlených daňových odpisů se využívají následující vzorce:

Odpis v prvním roce odpisování:

$$ZO = \frac{VC}{K_1}$$

Odpis v dalších letech:

$$ZO = \frac{2 \cdot ZC}{K_2 - n}$$

Odpis pro zvýšenou vstupní cenu v prvním roce:

$$ZO = \frac{2 \cdot ZZC}{K_3}$$

Odpis pro zvýšenou vstupní cenu v prvním v dalších letech:

$$ZO = \frac{2 \cdot ZZC}{K_3 - n}$$

(Valouch, 2012, s. 83-86)

Stejně jako u rovnoměrných odpisů, tak i u zrychlených odpisů je možné dle § 32 ZDP využít zvýšeného odpisu v prvním roce o:

- 20 % - u poplatníka zabývající se zemědělskou nebo lesní výrobou, kdy příjmy z této činnosti v minulém období tvořily více než 50 % celkových příjmů, a zároveň splňuje podmínku prvního odpisovatele stroje,
- 15 % - u poplatníka, který je prvním odpisovatelem zařízení pro čištění a úpravu vod,
- 10 % - u poplatníka, který je prvním odpisovatelem hmotného majetku zařazeného v 1, 2 nebo 3. odpisové skupině. (Běhounek, 2019, s. 50)

2.5 Technické zhodnocení

U majetku, používaného dlouhodobě, dochází k jeho opotřebení, a tudíž je nutné provést úpravy. Tyto zmíněné úpravy mohou mít podobu záchovných činností nebo činností zhodnocujících majetek. Z hlediska účetního i daňového, je možné tyto činnosti třídit na opravu, údržbu a technické zhodnocení majetku. (Chalupa a kol., 2018, s. 73)

Opravou jsou chápány činnosti, které odstraňují částečné fyzické opotřebení nebo poškození za účelem uvedení do předchozího nebo provozuschopného stavu. (Chalupa a kol., 2018, s. 73)

Údržbou je chápána taková činnost, jenž zpomaluje fyzické opotřebení, předchází poruchám a odstraňuje malé závady. (Prudký a Lošťák, 2016, s. 83)

Podstatné je podotknout, že opravy a udržování majetku jsou v účetnictví evidovány jako běžný provozní náklad, zatímco výdaje na TZ se stávají součástí jeho ocenění a nelze je jednorázově uplatnit jako přímý náklad. (Chalupa a kol., 2018, s. 74)

2.5.1 Technické zhodnocení z účetního hlediska

Technickým zhodnocením se rozumí rekonstrukce neboli zásahy do majetku uvedeného do užívání, které mají za následek změnu jeho účelu nebo technických parametrů nebo modernizaci, lépe vysvětleno jako rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti majetku, včetně nástaveb, přístaveb a stavebních úprav. Vymezení TZ je z věcného hlediska totožné jako v ZDP, ostatně odlišnosti nalezneme ve stanovení limitní hranice, od níž jsou tyto zásahy považovány za TZ. Limitní hranici si každá účetní jednotka může zvolit dle vlastních potřeb, nicméně pro daňové účely je stále nutné respektovat stanovovanou hranici pro technické hodnocení v ZDP. (Chalupa a kol., 2018, s. 76)

2.5.2 Technické zhodnocení z daňového hlediska

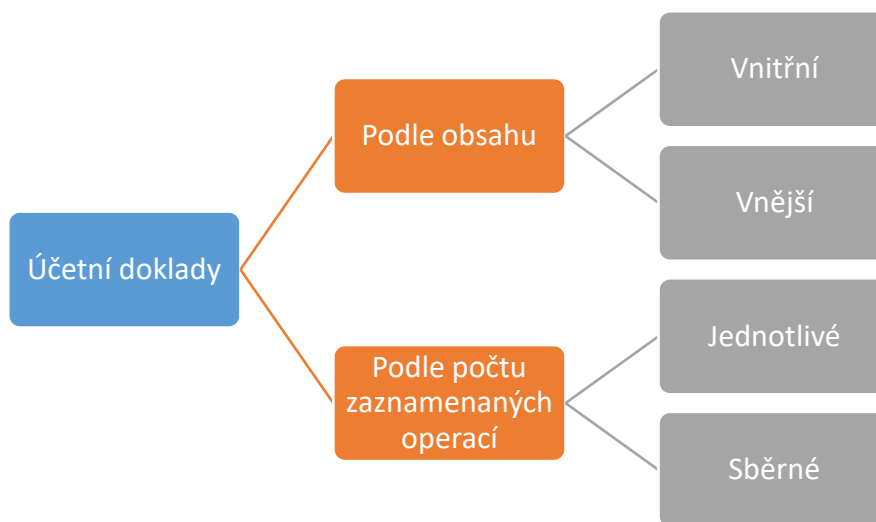
Podle ZDP § 33 se za technické zhodnocení považují výdaje na dokončené nástavby, přístavby a stavební úpravy, rekonstrukce a modernizace majetku, pokud vstupní cena tohoto majetku převýšila ve zdaňovacím období částku stanovenou platnými předpisy. Pokud však výdaje nepřevyšují stanovený limit a účetní jednotka tyto výdaje nevykazuje v účetnictví jako běžné provozní náklady, lze tyto výdaje považovat za technické zhodnocení (tzv. podlimitní technické zhodnocení). (Chalupa a kol., 2018, s. 74)

V § 32a odst. 6 ZDP je technické zhodnocení nehmotného majetku charakterizováno následujícím způsobem. Za technické zhodnocení se považují výdaje na ukončení rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti nehmotného majetku anebo zásahy, které mají za následek změnu účelu nehmotného majetku, pokud po ukončení u jednotlivého nehmotného majetku převýší částku 40 000 Kč. (Skalová, 2019, s. 52)

2.6 Účetní doklady

Podle Štekra a Otrusinové (2016, s. 27) se hospodářské operace zaznamenávají v účetních dokladech, díky kterým je možné pozorovat změny na straně aktiv či pasiv. Účetní jednotky jsou povinny vyhotovovat účetní doklady bez zbytečného odkladu po zjištění skutečností, které jimi zachycují, a to tak, aby bylo možné určit obsah každého jednotlivého účetního případu. Účetní doklady slouží jako průkazné účetní záznamy, které musí dle zákona o účetnictví § 11 obsahovat:

- označení účetního dokladu,
- obsah účetního případu a jeho účastníky,
- peněžní částku nebo informace o ceně za měrnou jednotku a vyjádření množství,
- okamžik vyhotovení účetního dokladu,
- okamžik uskutečnění účetního případu, není-li shodný s okamžikem vyhotovení účetního dokladu,
- podpisový záznam osoby odpovědné za účetní případ a podpisový záznam osoby odpovědné za jeho zaúčtování.

Obrázek 2 Dělení účetních dokladů (Novotný, ©2019, s. 59, vlastní zpracování)

Podle **obsahu** rozlišujeme účetní doklady na:

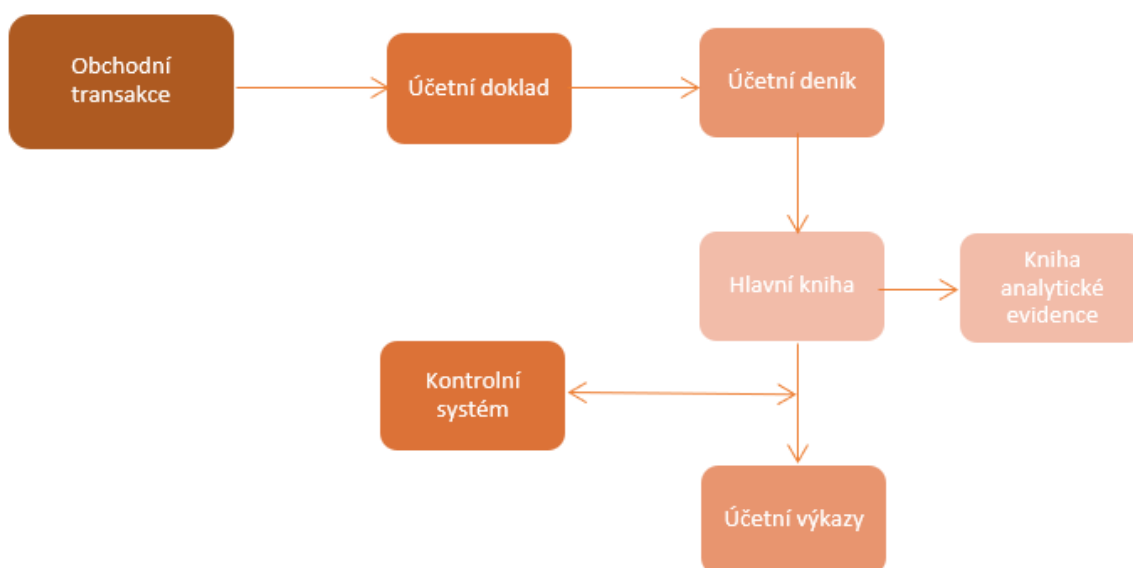
- **Vnitřní (interní)** – zobrazují činnosti uvnitř účetní jednotky (např. zápis o zařazení DM do užívání, zápis o vyřazení DM z užívání, inventární karta DM apod.),
- **Vnější (externí)** – vznikají na základě kontaktů ÚJ s vnějším okolím, kdy jsou tyto doklady určeny k odeslání mimo ÚJ nebo naopak do ÚJ přicházejí. Do této skupiny řadíme například přijaté dodavatelské faktury, vydané odběratelské faktury, bankovní výpisy). (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 28)

Podle **počtu zaznamenaných účetních operací** rozlišujeme účetní doklady na:

- **Jednotlivé** – doklady zahrnující jeden nebo více stejných účetních případů, které se uskutečnily během jednoho dne (např. příjemka, vydaná odběratelská faktura),
- **Sběrné** – účetní doklady, jejichž cílem je shrnovat více jednotlivých dokladů, na nichž jsou zachyceny stejné účetní případy tak, aby mohly být zaúčtovány najednou (např. souhrn příjemek za týden). (Novotný, 2019, s. 58)

Podle **druhu** lze účetní doklady rozlišit na:

- **Faktury došlé (přijaté)** – znázorňují vyúčtování dodavatele, vůči němuž vzniká závazek, tedy povinnost uhradit za prodej majetku nebo za poskytované služby,
- **Faktury vydané (vystavené)** – představují vyúčtování odběrateli za prodej majetku nebo poskytované služby,
- **Pokladní doklady** – zobrazují hotovostní operace pomocí příjmových pokladních dokladů, kdy přijímám peněžní hotovost nebo pomocí výdajových pokladních dokladů, kdy dochází k výdeji peněžní hotovosti,
- **Bankovní výpisy** – představují detailní záznamy o provedených transakcích na bankovním účtu za určité období,
- **Interní doklady** – jsou vytvářeny především pro vnitřní potřeby ÚJ. (Novotný, 2019, s. 59)

Obrázek 3 Schéma toku účetních dat (Sedláček, ©2016, str. 57, vlastní zpracování)

2.6.1 Účetní knihy

Sedláček (2016, s. 58) uvádí, že z hlediska třídění účetních případů se rozlišují dva typy účetních zápisů – časové (chronologické) a věcné (systematické). Účetní jednotky, které vedou účetnictví v plném rozsahu, musí vést tyto knihy:

Deník – v deníku jsou uspořádány účetní zápisy z časového hlediska (chronologicky), tedy v pořadí, v jakém postupně vznikají.

Hlavní kniha – zahrnuje syntetické účty a na nich věcně (systematicky) uspořádané účetní zápisy. Slouží jako důležitý zdroj informací o stavu a pohybu jednotlivých složek aktiv, pasiv, nákladů a výnosů. Syntetické účty v hlavní knize, musí korespondovat s účtovým rozvrhem a musí obsahovat minimálně tyto údaje:

- zůstatky účtů ke dni, k němuž se otevírá hlavní kniha,
- souhrnné obraty strany Má dáti a Dal a to nejvýše za kalendářní rok,
- zůstatky účtů k okamžiku, ke kterému se sestavuje účetní závěrka. (Skálová, 2019, s. 30)

Knihy analytické evidence – podrobně rozvádějí účetní zápisy hlavní knihy. Jsou určeny k zachycení podrobnějších údajů podle potřeb konkrétní účetní jednotky. Ke každému analytickému účtu náleží syntetický účet a jejich peněžní částky musí být v konečném výsledku totožné. (Chalupa a kol, 2018, s. 37)

Knihy podrozvahových účtů - zahrnují účetní zápisy, které se neprovádějí v účetních knihách, nicméně jejichž znalost je žádoucí zejména při hodnocení majetkové situace společnosti. (Sedláček, 2016, s. 61)

2.6.2 Oběh účetních dokladů

Vystihuje pohyb dokladů od jejich počátku až po samotnou skartaci. Zobrazuje kompletní cyklus způsobu zpracování v účetní jednotce a určuje odpovědné osoby a lhůty pro jejich zpracování vnitřním předpisem. Oběh účetních dokladů zahrnuje:

1. **Vyhotovení nebo přijetí dokladů**
2. **Přezkoušení** správnosti dokladů probíhá po věcné i formální stránce.
3. **Třídění** dokladů je pro účetní jednotku klíčové, neboť je nutné doklady správně rozdělit do skupin podle obsahu, a navíc je rozdělit v rámci skupin podle data přijetí nebo vyhotovení. Číslování se realizuje na základě zvoleného systému, nepřerušovanou číselnou řadou, a to u roztržiených dokladů.
4. **Zaúčtování** dokladů probíhá pomocí správného stanovení účtovacího předpisu pro danou operaci a její zaúčtování.
5. **Uložení (archivace)** dokladů je nedílnou součástí celého procesu a takto uložené doklady slouží jako důkazní prostředek k pozdějším vzniklým nejasnostem. U archivace dokladů se ÚJ řídí lhůtami uvedenými v zákoně o účetnictví:
 - Účetní doklady, účetní knihy odpisové plány a inventurní soupisy – 5 let
 - Účetní závěrka a výroční zpráva, daňové doklady – 10 let
 - Mzdové listy – 30 let
6. **Skartace** dokladů se provádí po uplynutí stanovené doby úschovy, kdy dojde k jejich fyzické likvidaci. (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 29)

2.7 Inventarizace

Inventarizace dlouhodobého majetku je významnou součástí účetní uzávěrky a podle ZoÚ § 6 je účetní jednotka povinna inventarizaci provádět. Prostřednictvím inventarizace dochází ke zjištění skutečného stavu veškerého majetku a závazků, a také k ověření, zda zjištěný skutečný stav odpovídá stavu vykazovanému v účetnictví. Zjištěné skutečné stavy se evidují v inventárních soupisech, jejichž součástí je potvrzení o provedení inventarizace

a zjištění skutečnosti s podpisem odpovědné osoby. U vzniklých inventarizačních rozdílů je nutné objasnění jejich příčiny včetně předložení návrhů na opatření vedoucí k minimalizaci těchto příčin. (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 226)

Velmi podstatné je správné rozlišení pojmů inventura a inventarizace. V rámci inventury dochází ke zjištění skutečného stavu patřičných inventarizačních položek k určitému dni a zjištěný skutečný stav zobrazuje věrohodnou a pravdivou hodnotu. Naopak inventarizace, představuje kompletní souhrn prací spojených s přípravou na zjištění skutečného stavu. Za přípravné práce považujeme zjištění skutečného stavu, jeho následné porovnání se stavem účetním a vykazování zjištěného skutečného stavu v inventárních soupisech. (Svobodová, 2018, s. 124)

Druhy inventarizací:

- **Periodická inventarizace** se provádí zpravidla jednou ročně, k rozvahovému dni, jímž se rozumí daný okamžik, k němuž se sestavují roční účetní výkazy. Účetní jednotky mohou při periodické inventarizaci zahájit inventuru nejdříve čtyři měsíce před rozvahovým dnem a ukončit ji mohou nejpozději dva měsíce po rozvahovém dni. (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 226).
- **Průběžná inventarizace** se provádí zpravidla jednou ročně a její termín je určen ve vnitřní směrnici účetní jednotky. Tato inventarizace je prováděna u dlouhodobého hmotného movitého majetku (např. u stavebních strojů), tedy u majetku, který je kvůli jeho funkci v soustavném pohybu a nemá tak stálé místo. (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 226).

Inventarizaci je možné dále členit podle **způsobu provedení inventur**, které se realizují formou fyzické nebo dokladové inventury.

- **Fyzická inventura** se provádí u majetku s hmotnou podstatou, u něhož je možné stanovit skutečný stav vážením, počítáním, měřením apod. Naopak u majetku, který tyto možnosti nedovoluje, je možné využít technický přepočít, a to z toho důvodu, kdy to není bezpečné nebo technicky možné. (Svobodová, 2018, s. 168)
- **Dokladová inventura** se provádí u majetku, u něhož není možné uskutečnit fyzickou inventuru, tudíž se správnost zůstatku na účtu ověřuje na základě účetních dokladů. (Kovanicová, 2012, s. 44)

2.7.1 Inventarizační rozdíly

Po provedení inventur mohou účetní jednotce vzniknout inventarizační rozdíly. Jedná se o rozdíly, které vznikly mezi skutečným stavem a stavem účetním a tyto rozdíly nelze prokázat v souladu s účetními předpisy. Inventarizační rozdíly se tykají majetku, u něhož vzniklo:

1. **manko (skutečný stav je nižší než stav zaznamenaný v účetnictví)**, u peněžních prostředků v hotovosti a cenin je tento stav označován jako **schodek**.
2. **přebytek (skutečný stav je vyšší než stav zaznamenaný v účetnictví)**.
(Ryneš, 2018, s. 74,76)

2.8 Vyřazení dlouhodobého majetku

K vyřazení dlouhodobého majetku dochází tehdy, jestliže se pro podnik stává nepotřeným a nevyužitelným majetkem. Nejčastějším způsobem vyřazení je likvidace, ke které dochází v důsledku opotřebení, dále prodej nebo darování. K vyřazení odpisovaného majetku může dojít pouze tehdy, pokud došlo k doúčtování opravek do plné výše pořizovací ceny (jednorázový odpis ZC). Pro neodpisovaný majetek a dlouhodobý finanční majetek platí, že v okamžiku vyřazení je vyúčtován v pořizovací ceně na vrub nákladů. (Sedláček, 2016, s. 137)

Dlouhodobý majetek lze vyřadit:

- Likvidací,
- Prodejem,
- Bezúplatným plněním (darováním),
- Vkladem do základního kapitálu jiného subjektu,
- Přeražením z podnikání do osobního vlastnictví,
- V důsledku škody nebo manka.

Skálová a kolektiv (2019, s. 48) upozorňují na vyřazení majetku z pohledu zákona o daních z příjmů, kdy za výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů podle § 25 ZDP nelze uznat především:

- manka a škody přesahující přijaté náhrady, s výjimkou mank a škod způsobených živelnými pohromami a způsobených neznámým pachatelem podle potvrzení policie,
- zůstatkovou cenu hmotného a nehmotného majetku vyřazeného darováním nebo bezúplatným převodem, ke kterému není poplatník povinen podle zvláštního předpisu. Toto se vztahuje na hmotný i nehmotný majetek odpisovaný pouze podle zvláštního předpisu.

Značně podstatné je rozlišení nákladů z účetního a daňového hlediska. V účetnictví se náklady nacházejí v účtové třídě 5 – Náklady, do níž jsou zahrnovány všechny položky, u kterých došlo k úbytku, snížení majetku podniku, a to bez ohledu na daňové zákony. Kdežto z daňového hlediska jsou za náklady považovány pouze ty, které slouží na dosažení, zajištění a udržení příjmů. (Skálová a kol., 2019, s. 49)

3 VYBRANÉ POMĚROVÉ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY

Prostřednictvím poměrových ukazatelů dochází k rozboru účetních výkazů dané společnosti a k následnému zobrazení její finanční situace. Poměrový ukazatel využívá údaje uvedené v rozvaze, výkazu zisku a ztráty nebo cash flow. V souvislosti s dlouhodobým majetkem mohou být využity ukazatele zadluženosti, aktivity, rentability a další. (Knápková, Pavelková, Remeš a kol., 2017, s. 87)

3.1 Analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury

Ukazatel zadluženosti slouží podniku pro určení výše rizika. Pokud se podnik více zadlužuje, roste se zadlužováním i riziko, které na sebe přejímá. Veškeré závazky musí být podnik schopen splácet, a to bez ohledu na to, jak se mu daří. Zadlužení v malé míře může být pro společnost výhodné, neboť cizí kapitál je levnější než samotný vlastní kapitál. Úroky z cizího kapitálu snižují daňové zatížení podniku, jelikož úrok jako součást nákladů, snižuje zisk. V takovém případě mluvíme o daňovém štítu. (Knápková, Pavelková, Remeš a kol., 2017, s. 87)

Celková zadluženost – patří mezi základní ukazatel zadluženosti, který porovnává cizí zdroje a celková aktiva.

Míra zadluženosti – v rámci tohoto ukazatele je možné zjistit, do jaké míry by mohly být ohroženy nároky věřitelů. Tento ukazatel slouží zejména bankám, na jehož základě je prováděno rozhodování o poskytnutí úvěru společnosti.

Úrokové krytí – zobrazuje schopnost podniku splácet úroky. Dle odborné literatury, by měla být doporučená hodnota vyšší než 5. V případě, kdy hodnota nedosahuje nad 5, má podnik problém platit úvěr, a tudíž i nákladové úroky.

Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem – cílem tohoto ukazatele je zobrazit, do jaké míry je dlouhodobý majetek kryt vlastním kapitálem. Dospějeme-li zde k výsledku, jehož hodnota je vyšší než 1, znamená to, že je vlastní kapitál využíván i ke krytí oběžných aktiv. Zároveň to svědčí o dávání přednosti finanční stabilitě před výnosem.

Krytí dlouhodobého majetku cizími zdroji – cílem tohoto ukazatele je zobrazit, do jaké míry je dlouhodobý majetek kryt dlouhodobými zdroji. Dlouhodobými zdroji se rozumí: vlastní kapitál, dlouhodobé závazky, dlouhodobé bankovní úvěry. Dojde-li podnik k výsledku s hodnotou menší než 1, jedná se o agresivní metodu financování. Tato metoda je levnější ale také nejvíce riziková. Je-li dosaženo naopak vysokého poměru, jedná

se velmi stabilní podnik, který dlouhodobými zdroji financuje velkou část krátkodobého majetku. V takovém případě se jedná o konzervativní strategii, která je bezpečná, avšak mnohem dražší. Třetí možností je neutrální strategie financování, v jejímž rámci dochází k přiměřenému krytí dlouhodobého majetku a části oběžných aktiv dlouhodobým kapitálem. (Knápková, Pavelková, Remeš a kol., 2017, s. 88-91)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI

V praktické části bakalářské práce jsem se rozhodla zpracovat údaje jedné vybrané společnosti, která vyžaduje zůstat v anonymitě. Z tohoto důvodu nebude uveden její název, avšak pro její bližší specifikaci dojde k představení základních údajů.

Právní forma: akciová společnost

Předmět podnikání:

1. vodoinstalatérství
2. silniční motorová doprava – nákladní provozovaná vozidla nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - nákladní provozovaná vozidla nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí
3. opravy silničních vozidel
4. projektová činnost ve výstavbě
5. provádění staveb, jejich změn a odstraňování
6. podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady
7. výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona

4.1 Zařazení účetní jednotky

Dle § 1b ZoÚ řadíme společnost do kategorie střední účetní jednotky, z čehož vyplývá, že k rozvahovému dni nepřekračuje 2 z uvedených hraničních hodnot:

- Aktiva celkem 500 000 000 Kč,
- Roční úhrn čistého obrátu 1 000 000 000 Kč,
- Průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 250

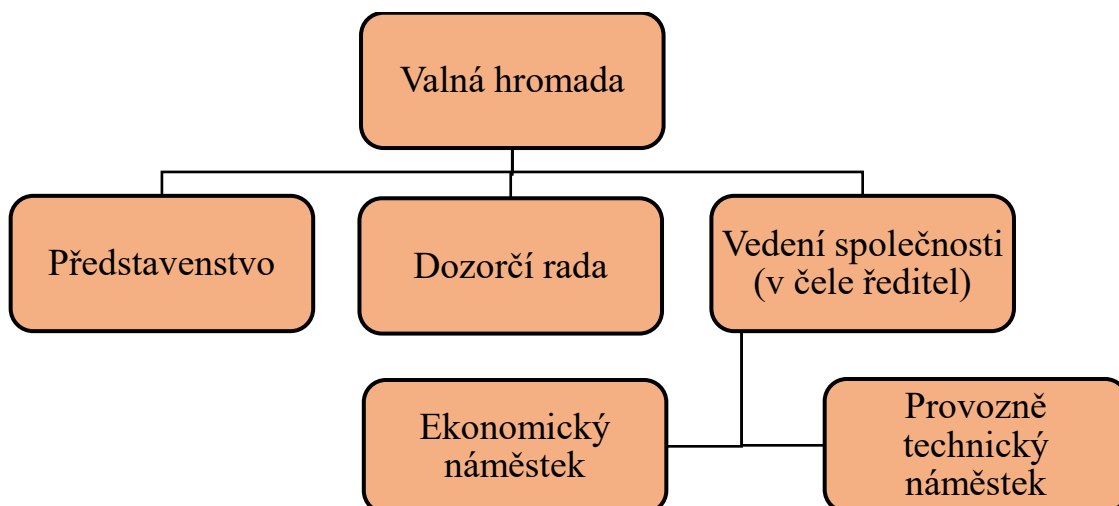
Tabulka 6 Zařazení do kategorie střední účetní jednotky (vlastní zpracování)

Rozvahový den	Aktiva celkem v tis. Kč	Roční úhrn čistého obratu v tis. Kč	Průměrný počet zaměstnanců
31.12.2015	1 262 642 > 500 000	357 103 < 1 000 000	241,06 < 250
31.12.2016	1 276 977 > 500 000	368 560 < 1 000 000	240,1 < 250
31.12.2017	1 309 827 > 500 000	378 213 < 1 000 000	241,13 < 250

Společnost vede podvojný účetnictví v plném rozsahu za účetní jednotku jako celek. Účetním obdobím je pro tuto účetní jednotku kalendářní rok, tedy nepřetržitě po sobě jdoucích 12 měsících. Podle § 20 ZoÚ má střední účetní jednotka povinnost ověřit účetní závěrku auditorem. Dále podle § 21 ZoÚ má povinnost k účetní závěrce vyhotovit výroční zprávu.

4.2 Organizační struktura společnosti

Organizační struktura společnosti je tvořena valnou hromadou, která zaujímá pozici nejvyššího orgánu společnosti a současně rozhoduje o všech záležitostech týkajících se podniku. Dále je její součástí představenstvo, dozorčí rada a vedení společnosti. V čele vedení společnosti stojí ředitel, který zastává funkci nadřízeného pro ekonomického ale i provozně technického náměstka.

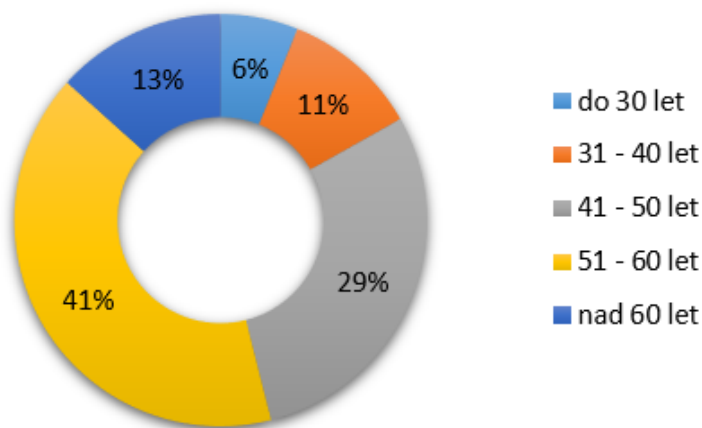

Obrázek 4 Organizační struktura společnosti (vlastní zpracování)

4.3 Zaměstnanci

Společnost v roce 2018 zaměstnávala v přepočteném stavu 240,45 zaměstnanců. Proti předcházejícímu roku zaznamenala u přepočteného stavu zaměstnanců pokles o 0,68 zaměstnance. Tento pokles je dočasného charakteru a souvisí s věkem pracovníků a s ním spojený odchod do důchodu. Vzhledem k nedostatku kvalifikovaných pracovníků na trhu práce, je obtížné tyto místa znovu obsadit. Společnost se může s tímto problémem potýkat i v budoucnu, neboť je z obrázku č. 5 zřejmé, že podnik zaměstnává více než polovinu zaměstnanců ve věku 51 let a více.

Věková struktura zaměstnanců

Obrázek 5 Věková struktura zaměstnanců (vlastní zpracování)

5 ANALÝZA DLOUHODOBÉHO MAJETKU VE SPOLEČNOSTI

Společnost se při práci s dlouhodobým majetkem řídí vnitřní účetní směrnicí, která byla sestavena v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu a českými účetními standardy pro podnikatele.

Při vedení účetnictví je dodržována směrná účtová osnova, která obsahuje syntetické a analytické účty a je vytvořena s ohledem na potřeby účetní jednotky. Vzhledem k velikosti podniku je dále vedeno vnitropodnikové účetnictví v samostatném účetním okruhu v rámci účtových tříd 8 a 9. Vnitropodnikové účetnictví slouží účetní jednotce k zobrazení toku nákladů a výnosů v jednotlivých hospodářských střediscích a představuje významnou roli pro tvorbu kalkulací, plánů a statistik.

Dlouhodobý majetek společnosti je evidován v programu EIS QI na inventárních kartách v modulu majetek. Inventární karta podává detailní přehled o konkrétním majetku, a to včetně informací o pořízení, ocenění, vyřazení či odpisování majetku.

5.1 Dlouhodobý majetek v rozvaze

K posouzení struktury dlouhodobého majetku nám slouží výňatek z rozvahy sestavené k 31. 12. 2018, poněvadž údaje k účetní závěrce za rok 2019 nebyly doposud zveřejněny.

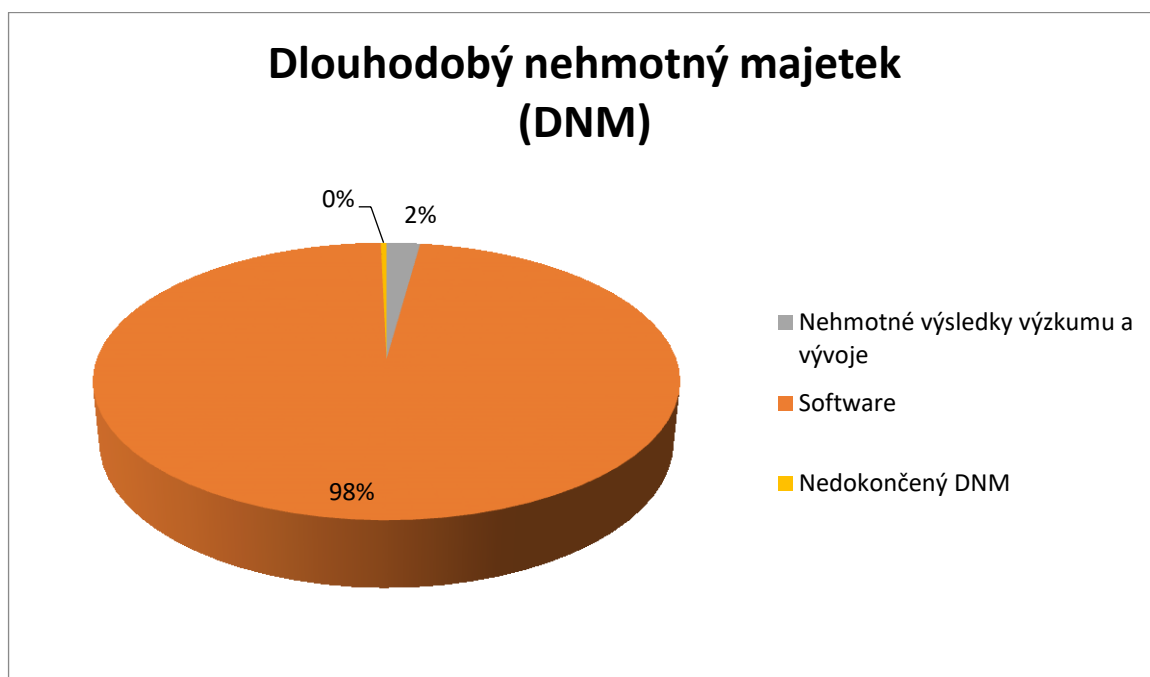
Dlouhodobý majetek neboli stálá aktiva, tvoří téměř většinu celkových aktiv, což je při pohledu na rozvahu velmi zřetelné. Největší podíl na stálých aktivech vykazuje DHM, a to z důvodu velkého zastoupení staveb a hmotných movitých věcí a jejich souborů. Součástí rozvahy je rovněž DNM, který však tvoří pouze nepatrný procentuální podíl na celkovém dlouhodobém majetku. Dlouhodobý finanční majetek společnost neeviduje.

Aktiva (v tis. Kč)		Běžné období			Minulé období
		Brutto	Korekce	Netto	
AKTIVA CELKEM		2 678 336	-1 313 663	1 364 673	1 309 827
B	STÁLÁ AKTIVA	2 490 947	-1 312 984	1 177 963	1 151 221
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	27 273	-26 606	667	877
B.I.1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	590	-590	0	0
B.I.2.1.	Software	26 676	-26 016	660	870
B.I.5.2.	Nedokončený DNM	7	0	7	7
B.II	Dlouhodobý hmotný majetek	2 463 674	-1 286 378	1 177 296	1 150 344
B.II.1.1.	Pozemky	10 951	0	10 951	10 842
B.II.1.2.	Stavby	1 999 226	-957 837	1 041 389	994 158
B.II.2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	434 889	-327 917	106 972	109 457
B.II.4.3.	Jiný DHM	1 348	-624	724	200
B.II.5.1.	Poskytnuté zálohy na DHM	99	0	99	190
B.II.5.2.	Nedokončený DHM	17 161	0	17 161	35 497

Obrázek 6 Rozvaha společnosti k 31.12. 2018 (vlastní zpracování)

5.1.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

Samotný předmět podnikání naznačuje to, že společnost bude disponovat spíše DHM. Tuto skutečnost potvrzuje rovněž obrázek č. 6. V oblasti dlouhodobého nehmotného majetku jsou vykazovány tři položky, z nichž nejvýznamnější pozici zaujímá softwarové vybavení, které se podílí 98 % na celkovém DNM. Společnost vlastní několik programů, které jsou určeny např. pro výpočet mezd, tvorbu projektů aj. Hlavním a zároveň nezbytným softwarovým vybavením je však program EIS QI. V minulosti byla společnost nucena pořídit tento program v závislosti na velké množství dat, které starý program nestíhal zpracovávat. Program EIS QI je uzpůsoben nejen pro oblast účetnictví ale i pro evidenci veškerých údajů potřebných k chodu společnosti. Vlivem pořízení tohoto softwaru došlo obzvláště u dlouhodobého majetku k větší přehlednosti o vlastněném majetku a rovněž k jeho snazší evidenci.

Obrázek 7 Struktura dlouhodobého nehmotného majetku (vlastní zpracování)

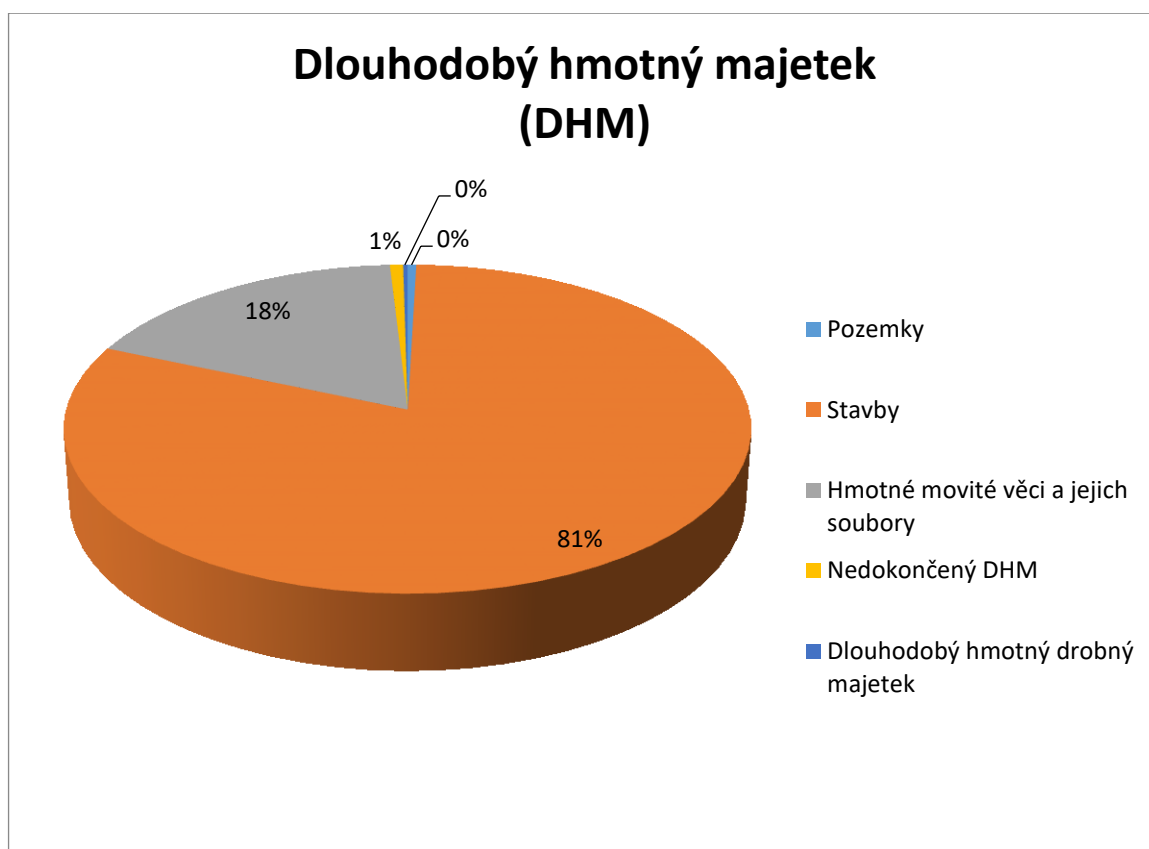
5.1.2 Dlouhodobý hmotný majetek

Jak již bylo zmíněno, největší zastoupení v oblasti stálých aktiv má právě DHM, který je z 81 % tvořen stavbami. Podstatné je upozornit na to, že do staveb je každoročně investováno velké množství finančních prostředků. V roce 2018 tomu nebylo jinak, jelikož bylo investováno více jak 47 mil. Kč. V účetnictví se stavby zaznamenávají na analytické účty 021 100 - budovy nebo 021 200 - stavby. Na těchto účtech bylo k 31. 12. 2018 evidováno v úhrnu 1 041 389 tis. Kč.

Druhou významnou položkou, která se na DHM podílí 18 %, jsou hmotné movité věci a jejich soubory, kde řadíme především nákladní automobily a stroje, jejichž pořizovací cena se pohybuje v rozmezí několika milionů korun. Další zajímavostí v oblasti hmotných movitých věcí jsou části technologie, jako např. čerpadla, elektromotory, transformátory apod. Důvodem jejich evidence v této oblasti je odlišná provozní doba užití oproti ostatním věcem provozně technologického zařízení. O této skutečnosti rozhodla společnost SIAK spol. s r. o., která se zabývá problematikou zatřídění majetku.

Nedokončený majetek s hodnotou 17 161 tis. Kč zahrnuje především stavby v různé fázi přípravy a realizace. V roce 2018 byl v této oblasti evidován i jeden stroj s hodnotou 105 tis. Kč.

U zbývajících dvou položek se může zdát procentuální podíl zanedbatelný, nicméně s ohledem na hodnotu jiných položek DHM, je pochopitelné, že graf vykazuje nulový podíl. Pozemky ve vlastnictví společnosti jsou důležité zejména pro oblast staveb a jejich realizaci. Na účtu drobného hmotného majetku je evidován takový majetek, který není uveden v rozvaze. Jeho hodnota v roce 2018 činila 26 298 tis. Kč.

Obrázek 8 Struktura dlouhodobého hmotného majetku (vlastní zpracování)

5.2 Vertikální analýza dlouhodobého majetku

Prostřednictvím vertikální analýzy dojde k porovnání jednotlivých položek rozvahy k celkovým aktivům daného roku. Z níže uvedené tabulky č. 7, můžeme usoudit, že stálá aktiva tvoří nejvyšší procentuální podíl na celkových aktivech. V letech 2016 - 2017 představoval dlouhodobý majetek 88 % celkových aktiv. Z těchto sledovaných let, je zřejmé, že u položek nebyl zaznamenán žádný procentuální rozdíl, s výjimkou hmotných movitých věcí a jejich souborů. Naopak pokud tyto údaje porovnáme s rokem 2018, můžeme u stálých aktiv pozorovat pokles o 2 %. Na toto snížení měl zřejmě vliv nedokončený majetek, u něhož byl zaznamenán pokles o 2 % a rovněž peněžní prostředky z oblasti oběžných aktiv, které naopak vzrostly o 1 %. Ve všech sledovaných letech vykazuje největší podíl mezi aktivní účty DHM, který je zastoupen ze 76 % stavbami a z 8 % hmotnými movitými věcmi a jejich soubory.

Tabulka 7 Vertikální analýza (vlastní zpracování)

Položky (v tis. Kč)	Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018	
AKTIVA - netto	1 276 977	100%	1 309 827	100%	1 364 673	100%
B. Stálá aktiva	1 123 135	88%	1 151 221	88%	1 177 963	86%
DNM	1 523	0%	877	0%	667	0%
DHM	1 121 612	88%	1 150 344	88%	1 177 296	86%
<i>Pozemky</i>	10 045	1%	10 842	1%	10 951	1%
<i>Stavby</i>	967 083	76%	994 158	76%	1 041 389	76%
<i>Hmotné movité věci a jejich soubory</i>	109 360	9%	109 457	8%	106 972	8%
<i>Jiný DHM</i>	110	0%	200	0%	724	0%
<i>Poskytnuté zálohy na DHM</i>	195	0%	190	0%	99	0%
<i>Nedokončený majetek</i>	34 819	3%	35 497	3%	17 161	1%
C. Oběžná aktiva	151 228	12%	156 234	12%	184 173	13%
Zásoby	3 000	0%	2 733	0%	2 939	0%
Pohledávky	113 451	9%	116 955	9%	121 129	9%
Peněžní prostředky	34 777	3%	36 546	3%	60 105	4%
D. Časové rozlišení	2 614	0%	2 372	0%	2 537	0%

5.3 Horizontální analýza

Pomocí horizontální analýzy zhodnotíme změny jednotlivých položek majetku v časové posloupnosti. Ve sledovaných letech se projevuje rostoucí tendence celkových aktiv, jejichž meziroční růst se pohybuje v rozmezí mezi 2 % – 3 %. Hodnota stálých aktiv v roce 2016 činila 1 123 135 tis. Kč. Při porovnání s rokem 2017, kdy stálá aktiva dosahovala hodnoty 1 151 221 tis. Kč, je patrný vzrůst o 2,5 %. V roce 2018 se u stálých aktiv projevil rovněž růst, který činil 2,32 %. Hlavní příčinou nárůstu jsou každoroční plánované a realizované investiční akce, mezi které můžeme zařadit například pořízení nových budov, nákup dopravních prostředků, strojů aj. Hodnocení oběžných aktiv a časovému rozlišení se dále nebudu věnovat, poněvadž to není cílem mé práce.

Tabulka 8 Horizontální analýza (vlastní zpracování)

Položky (v tis. Kč)	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	2017/2016	2018/2017
AKTIVA – netto	1 276 977	1 309 827	1 364 673	102,57 %	104,19 %
B. Stálá aktiva	1 123 135	1 151 221	1 177 963	102,50 %	102,32 %
DNM	1 523	877	667	57,58 %	76,05 %
DHM	1 121 612	1 150 344	1 177 296	102,56 %	102,34 %
<i>Pozemky</i>	10 045	10 842	10 951	107,93 %	101,01 %
<i>Stavby</i>	967 083	994 158	1 041 389	102,80 %	104,75 %
<i>Hmotné movité věci a jejich soubory</i>	109 360	109 457	106 972	100,09 %	97,73 %
<i>Jiný DHM</i>	110	200	724	181,82 %	362,00 %
<i>Poskytnuté zálohy na DHM</i>	195	190	99	97,44 %	52,11 %
<i>Nedokončený majetek</i>	34 819	35 497	17 161	101,95 %	48,34 %
C. Oběžná aktiva	151 228	156 234	184 173	103,31 %	117,88 %
Zásoby	3 000	2 733	2 939	91,10 %	107,54 %
Pohledávky	113 451	116 955	121 129	103,09 %	103,57 %
Peněžní prostředky	34 777	36 546	60 105	105,09 %	164,46 %
D. Časové rozlišení	2 614	2 372	2 537	90,74 %	106,96 %

5.4 Vybrané ukazatele finanční analýzy

S dlouhodobým majetkem velmi úzce souvisí také několik základních ukazatelů finanční analýzy. V následujících podkapitolách dojde k použití vybraných ukazatelů, pomocí nichž lze zjistit například celkovou zadluženost, krytí dlouhodobého majetku vlastními zdroji aj.

5.4.1 Celková zadluženost

Celková zadluženost je s dlouhodobým majetkem velmi úzce spojena, a to z důvodu velkého zastoupení dlouhodobého majetku v celkových aktivech, ze kterých je zadluženost počítána. Při výpočtu celkové zadluženosti je počítán poměr cizích zdrojů ku celkovým aktivům. Výsledek výpočtu by se měl pohybovat v rozmezí 30 % – 60 %. Při posouzení výsledků z tabulky č. 9 dospějeme k závěru, že společnost není zadlužena téměř vůbec.

Tabulka 9 Celková zadluženost společnosti v tis. Kč (vlastní zpracování)

Rok	Cizí zdroje	Aktiva	Výpočet	Výsledek v %
2016	154 711	1 276 977	0,1212	12,12 %
2017	173 821	1 309 827	0,1327	13,27 %
2018	168 963	1 364 673	0,1238	12,38 %

5.4.2 Míra zadluženosti

Vypočítá se jako podíl cizích zdrojů k vlastnímu kapitálu. V případě, kdy se údaje pohybují okolo hodnoty 0,6 a méně, disponuje společnost více vlastním kapitálem a jsou méně využívány cizí zdroje. Tato skutečnost platí i v pozorované společnosti.

Tabulka 10 Míra zadluženosti v letech 2016-2018 tis. Kč (vlastní zpracování)

Rok	Cizí zdroje	Vlastní kapitál	Míra zadluženosti
2016	154 711	1 111 920	0,1391
2017	173 821	1 123 948	0,1547
2018	168 963	1 181 121	0,1431

5.4.3 Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem

Poměruje se zde vlastní kapitál a dlouhodobý majetek. Dlouhodobý majetek by měl být financován z větší části vlastním kapitálem, a to z důvodu, aby splácení případných dluhů neohrozilo podnikání. V akciové společnosti dosahuje výsledek ve sledovaných letech téměř hodnoty 1 nebo v malé míře přesahuje hodnotu 1. Jestliže je ukazatel vyšší než 1, znamená to, že společnost využívá vlastní kapitál i ke krytí oběžných aktiv.

Tabulka 11 Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem (vlastní zpracování)

Rok	Vlastní kapitál	Dlouhodobý majetek	Výpočet
2016	1 111 920	1 123 135	0,9900
2017	1 123 948	1 151 221	0,9763
2018	1 181 121	1 177 963	1,0027

5.4.4 Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji

V případě vybrané společnosti můžeme zřetelně pozorovat, že k financování využívá spíše vlastní zdroje, které jsou dražší ale zásadně bezpečnější. Ke své činnosti nevyužívá oblast dlouhodobých bankovních úvěrů a vykazuje zde nulovou hodnotu. Společnost využívá konzervativní strategii financování.

Tabulka 12 Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji (vlastní zpracování)

Rok	Vlastní kapitál	Dlouhodobé cizí zdroje	Dlouhodobý majetek	Výpočet
2016	1 111 920	41 840	1 123 135	1,0273
2017	1 123 948	38 336	1 151 221	1,0096
2018	1 181 121	28 767	1 177 963	1,0271

5.5 Pořízení

Pořízení DNM a DHM lze uskutečnit pouze v souladu se schváleným plánem investic, popřípadě podle jeho poslední aktualizace. V plánu investic je zároveň uveden odpovědný pracovník, který odpovídá za komplexní realizaci konkrétní investiční akce.

S pořízením nového majetku se počítá také v jednotlivých hospodářských střediscích, pro které je individuálně stanoven roční rozpočet, v jehož rámci může dojít k pořízení majetku v návaznosti např. na nefunkčnost kopírovacího stroje, nefunkčnost počítače aj. Všechny takto pořizovaný majetek musí být schválen odpovědným pracovníkem střediska a poté nadřízeným ekonomickým nebo provozně technickým náměstkem.

K zaúčtování dokladu o pořízení, využívá účetní jednotka příslušné analytické účty 041 - Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku nebo 042 - Pořízení dlouhodobého hmotného majetku. Na zmíněných účtech jsou evidovány také náklady bezprostředně související s pořízením majetku, kterými jsou nejčastěji poplatky, náklady na dopravu a montáž aj.

Způsob pořízení majetku:

Společnost pořizuje téměř veškerý majetek dodavatelským způsobem (98 %), případně je DHM vytvořen vlastní činností a účtován na účtu 586 100 – Aktivace.

1. Koupí	04x / 321
2. Vytvořením vlastní činností	04x / 586 100
3. Bezúplatným převodem - vklad	353 / 04x
- dar	04x / 413

Dále je při pořizování dlouhodobého majetku nutné dodržovat stanovená pravidla ve vnitřní účetní směrnici, která za DNM považuje takový majetek, jehož vstupní cena je v jednotlivých případech vyšší než 60 000,- Kč a doba použitelnosti je delší než 1 rok. Za DHM se považuje ten, jehož pořizovací cena je vyšší než 40 000,- Kč a doba použitelnosti je delší než 1 rok. V případě, kdy majetek nedosahuje požadované výše pro zařazení mezi DNM nebo DHM, je nutné majetek považovat za drobný DNM nebo drobný DHM. Společnost s tímto majetkem nakládá následovně:

Tabulka 13 Pravidla účtování drobného majetku (interní zdroj, vlastní zpracování)

Druh majetku	Výše ocenění	Používaný účet	Poznámka
DNM	do 14 999,- Kč	518 581	Není evidován v operativní evidenci
		759 100	Evidence na podrozvahovém účtu
	od 15 000,- do 60 000,- Kč	518 584	Evidován v operativní evidenci
DHM	do 2999,- Kč	501 129	Evidován na pracovní kartě zaměstnance
	od 3000,- Kč do 40 000,- z toho:	501 140	Evidován v operativní evidenci
	vodoměry od 1,- do 2 999,- Kč	501 120	Náklady se rozpouští 36 měsíců
	vodoměry od 3 000,- do 40 000,- Kč	501 141	
	nábytek od 10 000,- do 40 000,- Kč	501 140	Náklady se rozpouští 24 měsíců
	výpočetní technika od 15 000,- do 40 000,- Kč (mimo mobilní telefony)	501 140	

Společnost sleduje téměř všechny drobný majetek v operativní evidenci. Jedná se o takový majetek, který není evidován v účetnictví z důvodu jeho odepsání přímo do nákladů již v době pořízení. U majetku, který má být evidován v operativní evidenci, zajistí pracovnice účtárny zjednodušený záznam o pořízení majetku a jeho uvedení do užívání, viz Příloha PI. Důležité je zmínit, že předměty sledované v operativní evidenci podléhají inventarizaci.

V souvislosti s investičními akcemi je nutné podotknout, že společnost eviduje také dlouhodobý drobný hmotný majetek. Jedná se o majetek pořízený v rámci investičních akcí, který nedosahuje vstupní ceny 40 000 Kč a jeho použitelnost je delší než 1 rok. Tento majetek je sledován na účtu 022 810 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek.

5.6 Způsoby oceňování

K oceňování majetku dochází v akciové společnosti pomocí:

1. **Pořizovací ceny** – téměř veškerý majetek je pořizován dodavatelským způsobem a je oceňován pomocí pořizovací ceny, která vyjadřuje cenu pořízení společně s vzniklými náklady, které s pořízením majetku bezprostředně souvisejí. Ve spojitosti s těmito náklady je také důležité zmínit, že pokud dojde v důsledku nové výstavby k likvidaci stavebních objektů nebo jejich částí, stává se zůstatková cena likvidovaného objektu (jeho části) součástí ocenění nově pořízeného dlouhodobého majetku. (interní zdroj)
2. **Vlastních nákladů** – tímto způsobem je oceňován majetek, který vznikne vlastní činností. Mezi vlastní náklady jsou řazeny veškeré přímé a nepřímé náklady, které souvisejí s vytvořením majetku pomocí vlastní činností.
3. **Reprodukční pořizovací ceny** – touto cenou je majetek oceňován ojedinele.

5.6.1 Dotace

V souvislosti s oceňováním majetku je nutné myslet na možné poskytnuté dotace, které pro společnost představují povinnost snížit o poskytnutou dotaci ocenění dlouhodobého majetku, a to v okamžiku, kdy dojde k připsání dotace na běžný účet společnosti.

Na základě smlouvy se Státním fondem životního prostředí České republiky obdržela společnost v roce 2018 dotace na investiční činnost ve výši 4, 542 mil. Kč. V účetnictví se poskytnutá dotace nejprve eviduje jako pohledávka a po přijetí snižuje pořizovací cenu majetku, na něhož byla dotace poskytnuta.

Tabulka 14 Účtování poskytnuté dotace ze státního fondu životního prostředí (vlastní zpracování)

Účetní operace		Částka	Strana MD	Strana Dal
1.	Pořízení majetku	5 000 000 Kč	042 500	321 300
2.	Nárok na dotaci	4 542 000 Kč	378 400	346 300
3.	Obdržení dotace na bankovní účet	4 542 000 Kč	221 110	378 400
4.	Zúčtování dotace	4 542 000 Kč	346 300	042 500
5.	Zařazení majetku	458 000 Kč	022 500	042 500

5.7 Zařazení majetku

Zařazení DM do užívání je provedeno při dokončení věci a splnění stanovených technických funkcí. U stavby jako movité věci (např. přípojky) nastává převod dnem účinnosti smlouvy. U ostatních staveb, pozemků, úplatných věcných břemen dochází k jejich převodu vkladem do katastru se zpětnými účinky k datu doručení návrhu na vklad. (interní zdroj)

Zařazení do užívání v případě:

1. **Kolaudačního souhlasu** – zařazení probíhá v den nabytí právní moci kolaudačního souhlasu, odepisuje se.
2. **Oznámení** (není nutný kolaudační souhlas) – zařazení při podání oznámení, odepisuje se.
3. **Předčasného užívání** – stavba není považována za dokončenou, tudíž se nezařazuje ani neodepisuje.
4. **Zkušebního provozu** – zařazení a odepisování probíhá od data zahájení zkušebního provozu.

Zařazení pořízeného DM do evidence (modul majetek) provádí materiálová a majetková účetní, a to na základě předloženého Záznamu o pořízení dlouhodobého majetku, viz Příloha PII. Součástí záznamu jsou kopie veškerých dokladů – faktury, pokladní doklady, vnitřní účetní doklady apod. Také přesný položkový rozpis investičních výdajů na pořízení konkrétního DHM. Každý výdaj obsahuje číslo dokladu, dodavatele, částku v Kč a popis investičního výdaje. Aby mohlo být zařazení majetku uskutečněno, potřebuje účetní pracovníce rovněž řádně vyplněný zařazovací protokol. Pokud je protokol vyplněn špatně, vrací ho zpět odpovědnému pracovníkovi na doplnění nebo případné přepracování. Tento majetek pak nezařadí. V případě, kdy jsou veškeré požadované dokumenty

v pořádku, dojde k zařazení DHM a k přiřazení inventárního čísla. Inventární číslo je dále předáno pracovníkovi technického úseku, jehož povinností je zajistit kovový štítek včetně jeho správného nalepení tak, aby během inventarizace nedocházelo k chybám.

5.8 Účetní a daňové odpisy

Před zahájením odpisování, účetní jednotka zařazuje jednotlivé druhy majetku do účetních i daňových odpisových skupin tak, aby došlo k jejich správnému zařazení dle Standardní klasifikace produkce (SKP) a klasifikace stavebních děl CZ-CC.

Účetní odpisy jsou stanoveny v odpisovém plánu společnosti a jsou přizpůsobeny ekonomické životnosti jednotlivých druhů majetku, tudíž době, po kterou budou účetní jednotce přinášet ekonomický prospěch. K účetnímu odpisování DM využívá účetní jednotka metodu rovnoměrného odpisování, které je zahájeno v měsíci zařazení majetku do užívání. Účtování jednotlivých druhů majetku je pak možné sledovat na nákladovém účtu 551 xxx – Odpisy DNM a DHM a na straně Dal na účtu 081, 082 – Oprávky k DNM a DHM.

Při tvorbě daňových odpisů je respektován ZDP, který ukládá přesné postupy a pravidla pro jejich stanovení. U daňového odpisování dlouhodobého hmotného majetku je používána lineární metoda a u dlouhodobého nehmotného majetku je využíván časový odpis. Daňové odpisování nehmotného majetku je zahájeno od následujícího měsíce po jeho zařazení do užívání. V případě daňových odpisů lze využít možnosti přerušování odpisování. O tomto kroku rozhoduje ekonomický náměstek v návaznosti na předběžný výpočet odložené daně. Přerušování odpisů však není možné u DNM.

Pro zobrazení odlišností mezi účetními a daňovými odpisy jsem provedla výpočet u DNM (software) a u DHM (přívěs).

5.8.1 Software

Společnost v roce 2016 pořídila nové softwarové vybavení, které bylo umístěno do jedné z nově pořízených budov. Vzhledem k funkci, kterou má budova plnit, byl nákup programu nevyhnutelný. Majetek byl zařazen do užívání 31. 5. 2016 a jeho vstupní cena činila 302 712 Kč.

Účetní odpisy

Vnitřní účetní směrnice ukládá odpisovat softwarové vybavení s pořizovací cenou do 500 000 Kč po dobu 24 měsíců.

$$Odpis = \frac{VC}{\text{počet měsíců}} = \frac{302\,712}{24} = 12\,613 \text{ Kč}$$

Daňové odpisy

Software je dle ZDP odpisován 36 měsíců a zahájení odpisování proběhlo od 6. měsíce, tedy od měsíce následujícího po měsíci, v němž došlo k jeho zařazení do užívání.

$$Odpis = \frac{VC}{\text{počet měsíců}} = \frac{302\,712}{36} = 8\,409 \text{ Kč}$$

Tabulka 15 Srovnání odpisů softwaru (vlastní zpracování)

Rok	Účetní odpis	Účetní ZC	Daňový odpis	Daňová ZC
2016	100 904	201 808	58 863	243 849
2017	151 356	50 452	100 908	142 941
2018	50 452	0	100 908	42 033
2019	-	-	42 033	0

5.8.2 Přívěs

V roce 2013 došlo ke koupi přívěsu, který doposud slouží k přepravě malých stavebních strojů bez registrační značky. Přívěs byl zařazen do 2. odpisové skupiny s hodnotou vstupní ceny 216 500 Kč.

Účetní odpisy

Dle odpisového plánu je tento majetek účetně odpisován 7,5 roku a v průběhu odpisování nedošlo k žádnému technickému zhodnocení.

Účetní odpis listopad – prosinec 2013:

$$\text{Měsíční odpis} = \frac{VC \cdot 13,4}{12} = \frac{216\,500 \cdot 13,4}{12} = 2\,418 \text{ Kč}$$

$$2 \text{ měsíce} \times 2\,418 = 4\,836 \text{ Kč}$$

Odpis v dalších letech:

$$Odpis = \frac{VC \cdot 13,4}{100} = \frac{216\,500 \cdot 13,4}{100} = 29\,011 \text{ Kč}$$

Odpis v posledním roce:

$$Leden - Březen = 3 \text{ měsíce} \cdot 2\,418 \text{ Kč} = 7\,254 \text{ Kč}$$

$$Duben = 1\,333 \text{ Kč}$$

Ve snaze vyjádřit opotřebení majetku co nejpřesněji, program EIS QI provádí v některých měsících odlišný odpis, který je o 1 Kč nižší než vypočtený současný měsíční odpis uvedený výše. Důvod lze zcela jasně hledat v zaokrouhlování. Níže uvedený obrázek č. 9 zobrazuje, v kterých měsících došlo k poklesu odpisu. Naprosto totožné jsou měsíční odpisy i v předcházejících letech.

Datum změny účetní	Změna účetního odpisu	Název druhu změny
29.2.2020	2418,00	*Odpisy - automatický výpočet
31.1.2020	2418,00	*Odpisy - automatický výpočet
1.1.2020	0,00	Počáteční stav účetního období 2020
31.12.2019	0,00	Konečný stav účetního období 2019
31.12.2019	2417,00	*Odpisy - automatický výpočet
30.11.2019	2418,00	*Odpisy - automatický výpočet
31.10.2019	2417,00	*Odpisy - automatický výpočet
30.9.2019	2418,00	*Odpisy - automatický výpočet
31.8.2019	2417,00	*Odpisy - automatický výpočet
31.7.2019	2418,00	*Odpisy - automatický výpočet
30.6.2019	2418,00	*Odpisy - automatický výpočet
31.5.2019	2417,00	*Odpisy - automatický výpočet
30.4.2019	2418,00	*Odpisy - automatický výpočet
31.3.2019	2417,00	*Odpisy - automatický výpočet
28.2.2019	2418,00	*Odpisy - automatický výpočet
31.1.2019	2418,00	*Odpisy - automatický výpočet
1.1.2019	0,00	Počáteční stav účetního období 2019
31.12.2018	0,00	Konečný stav účetního období 2018

Obrázek 9 Zobrazení odpisů v měsících (vlastní zpracování)

Daňové odpisy

Odpis v 1. roce:

$$Odpis = \frac{VC \cdot S_1}{100} = \frac{216\,500 \cdot 11}{100} = 23\,815 \text{ Kč}$$

Odpis v dalších letech:

$$\text{Odpis} = \frac{VC \cdot S_x}{100} = \frac{216\,500 \cdot 22,25}{100} = 48\,172 \text{ Kč}$$

Tabulka 16 Srovnání odpisů přívěsu (vlastní zpracování)

Rok	Účetní odpis	Účetní ZC	Daňový odpis	Daňová ZC
2013	4 836	211 664	23 815	192 685
2014	29 011	182 653	48 172	144 514
2015	29 011	153 642	48 172	96 343
2016	29 011	124 631	48 172	48 169
2017	29 011	95 620	48 169	0
2018	29 011	66 609	-	-
2019	29 011	37 598	-	-
2020	29 011	8 587	-	-
2021	8 587	0	-	-

5.8.3 Odepsaný dlouhodobý majetek

V tabulce č. 17 je znázorněn procentuální podíl odepsaného majetku.

Tabulka 17 Procentuální vyjádření odepsaného majetku (vlastní zpracování)

Aktiva (v tis. Kč)	Běžné období			Odepsanost v %
	Brutto	Korekce	Netto	
STÁLÁ AKTIVA	2 490 947	1 312 984	1 177 963	52,71 %
Dlouhodobý nehmotný majetek	27 273	26 606	667	97,55 %
- Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	590	590	0	100 %
- Software	26 676	26 016	660	97,53 %
- Nedokončený DNM	7	0	7	0 %
Dlouhodobý hmotný majetek	2 463 674	1 286 378	1 177 296	52,21 %
- Pozemky	10 951	0	10 951	0 %
- Stavby	1 999 226	957 837	1 041 389	47,91 %
- Hmotné movité věci a jejich soubory	434 889	327 917	106 972	75,40 %
Jiný DHM	1 348	624	724	46,29 %
Poskytnuté zálohy na DHM	99	0	99	0 %
Nedokončený DHM	17 161	0	17 161	0 %

Pokud zhodnotíme celkovou odepsanost dlouhodobého majetku společnosti, lze jasně pozorovat, že jeho procentuální podíl činí více jak 50 %. U dlouhodobého nehmotného majetku zbývá odepsat pouze nepatrnou hodnotu softwaru a poté bude odepsanost dosahovat 100% výše. Naopak u dlouhodobého hmotného majetku dosahuje odepsanost 52,21 %, což svědčí o nutnosti odepsání ještě téměř poloviny majetku z této oblasti. U položky samostatné movité věci a jejich soubory je s ohledem na vliv značného používání strojů a zařízení, dopravních prostředků či kopírovacích strojů zachycena vysoká míra opotřebení ve výši 75,4 %. S ohledem na odepsanost majetku by měla být společnost velmi opatrná a počítat také s možnými opravami nebo případným nákupem nového majetku. Položky vyjadřující odepsanost v nulové výši zobrazují majetek, který není odpisován (pozemky, poskytnuté zálohy).

5.9 Technické zhodnocení

O technickém zhodnocení majetku rozhoduje technické oddělení, v jehož kompetenci je posuzovat stav majetku a rozhodovat o TZ v návaznosti na dlouhodobé plány společnosti a vytvořené posudky o stavu majetku.

Dojde-li k technickému zhodnocení DM, pak jsou pro účetní jednotku rozhodující limitní hranice, které si stanovila u DNM na 60 000 Kč a u DHM na 40 000 Kč. Během účetního období jsou sledovány náklady vztahující se k TZ jednotlivého majetku a v případě, že majetek s jedním inventárním číslem převyší stanovenou limitní hranici, je o toto TZ zvýšena vstupní cena majetku, která se promítne na analytických účtech 041 – pořízení DNM, 042 – pořízení DHM. Následně je po uvedení TZ do užívání, provedeno přeúčtování na konkrétní majetkový účet. Pokud však výdaje za zdaňovací období nedosáhly výše zmíněných limitních částek, dojde k jejich zaúčtování přímo do nákladů na účet 518 595 – případné TZ nebo na účet 548 595 – případné TZ.

Tabulka 18 Pravidla technického zhodnocení (interní zdroj, vlastní zpracování)

Majetek	Ocenění TZ v Kč	Číslo a název účtu
DNM	0,- do 60 000,-	518 595 – případné TZ
DNM	Nad 60 000,-	Zvyšuje ocenění DNM na účtu 041 xxx
DHM	0,- do 40 000,-	548 595 – případné TZ
DHM	Nad 40 000,-	Zvyšuje ocenění DHM na účtu 042 xxx

5.10 Účetní doklady

Veškeré doručené účetní doklady včetně dokladů vzniklých vlastní činností jsou přijímány na podatelně společnosti, kde musí být dotyčnou pracovnící opatřeny etiketou s čárovým kódem a evidenčním číslem zásilky z knihy přijaté pošty. Výjimku tvoří dodavatelské faktury přijímané v elektronické podobě. V tomto případě jsou faktury po obdržení vytištěny, a to včetně elektronického podpisu a dále předány k zaevidování na podatelnu společnosti. Jestliže dojde v rámci nepozornosti k předání dokladu bez etikety s čárovým kódem, musí příslušný pracovník zajistit jejich dodatečné zaevidování na podatelně a. s. Bez zaevidování do knihy přijaté pošty nesmí být žádná dodavatelská faktura předána k účetnímu zpracování.

V tabulce č. 19 je uvedena maximální doba zpracování pro jednotlivé druhy dokladů.

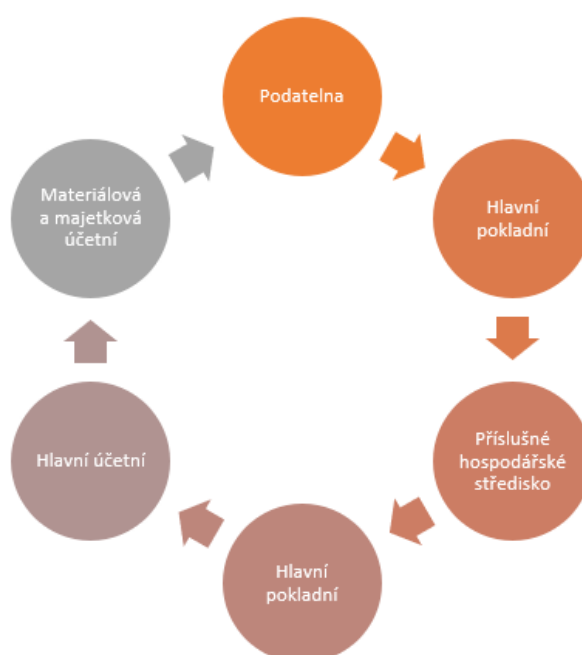
Tabulka 19 Doba zpracování dokladů (vlastní zpracování)

Druh dokladu	Doba zpracování dokladu
Bankovní výpis	do 2. pracovního dne
Odběratelské faktury	vystavení daňového dokladu do 15. dne od data uskutečnění zdanitelného plnění
Dodavatelské faktury	zpracování na HS do 2. pracovního dne od předání z hlavní pokladny
Pokladní doklady	průběžně při zpracovávání jednotlivých příjmů nebo výdajů v pokladně
Skladové doklady	průběžně při zpracovávání skladových příjmek a výdejek
Interní účetní doklady	v rámci daného měsíce

V programu QI v souvislosti s DM, využívá účetní jednotka následující účetní knihy a evidence:

1) Účetní deník	6) Evidence dlouhodobého majetku
2) Hlavní kniha	7) Evidence krátkodobého majetku
3) Hlavní kniha analytická	8) Skladová evidence
4) Kniha pohledávek – účetní	9) Pokladní kniha Kč – pokladna - hlavní
5) Kniha závazků – účetní	10) Pokladní kniha valutová – valuty - EUR

Při oběhu dokumentů je veškerá manipulace s dokumentem stvrzena podpisem pověřeného pracovníka. Po zaevidování dodavatelských faktur na podatelně jsou doklady předány do oběhu přes knihu pošty, pracovníci hlavní pokladny k dalšímu zpracování. Hlavní pokladní každé dodavatelské faktuře přidělí interní číslo dle druhu faktury (materiálová, režijní, investiční) a neprodleně jí zaeviduje v programu EIS QI. Dodavatelská faktura s přiděleným interním číslem je přes podatelnu předána na příslušné HS včetně dodacích listů a vydaných objednávek. Po kontrole odpovědným pracovníkem daného střediska, který ji potvrdí podpisem, je opět vrácena hlavní pokladní. Následně je doklad zapsán do knihy úhrad a předán vedoucí účetního oddělení ke kontrole a poté materiálové a majetkové účetní k zaúčtování. Není-li dokument podepsaný, dojde k jeho vrácení na podatelnu společnosti, kde příslušná pracovnice zajistí předání dokumentu odpovědnému pracovníkovi HS. Dokument, který byl v pořádku zaúčtován, je dále uložen do tzv. příruční registratury na jeden až dva roky. Následně jsou dokumenty uloženy do spisovny. Toto uložení je provedeno na základě předávacího protokolu spolu se soupisem dokumentů. K upřesnění je oběh dokladů zobrazen v následujícím obrázku č. 10.

Obrázek 10 Koloběh účetních dokladů
(vlastní zpracování)

Dokumenty určené k odeslání jsou zaměstnanci povinni předat opět na podatelnu a. s. Odesílaná pošta je zapisována do knihy odeslané pošty a doporučeně odesílané dokumenty jsou zapisovány do předepsaného tiskopisu, který je následně potvrzen poštou.

5.11 Inventarizace

Provedení inventarizace je pro společnost vzhledem k počtu vlastněného majetku velmi náročné. Časový harmonogram pro provedení řádných inventarizací je vydáván každoročně na základě příkazů ředitele. Řízení a kontrolu práce při provádění inventarizací zajišťuje ústřední inventarizační komise. Za veškeré inventarizační práce odpovídá dílčí inventarizační komise jmenovaná na základě příkazu ředitele společnosti. Tato komise musí být složená nejméně ze tří členů, v čele s předsedou. Před zahájením inventarizace je předseda povinen seznámit členy dílčí inventarizační komise s plánem provedení inventur a příslušnými termíny tak, aby zajistil jejich správné a včasné provedení.

Společnost provádí:

1. Periodickou inventarizaci – provádí ji v rámci sestavení řádné nebo mimořádné účetní závěrky podle stanoveného časového harmonogramu.

2. Kontrolní inventarizaci – provádí ji v průběhu celého roku, zejména po mimořádných událostech (vloupání, živelná pohroma aj.), při změně vedoucího pracovníka či jeho zástupce nebo na základě nařízení vedení společnosti.

Průběh inventarizace v podniku:

První částí inventarizace je zjištění skutečného stavu majetku a závazků pomocí fyzické nebo dokladové inventury. Před zahájením samotné inventury je vedoucí účetního oddělení k rozhodnému dni, který byl v roce 2018 dle příkazu ředitele stanoven na 31. října, povinna vyhotovit seznam veškerého majetku – inventurní soupisy a sestavy. Předseda dílčí inventarizační komise zajistí převzetí těchto dokumentů, na jejichž základě jsou kontrolovány inventurní čísla majetku v jednotlivých hospodářských střediscích. Během provádění řádných fyzických inventur nesmí žádný pracovník společnosti provádět změny číselníků majetku, převod majetku mezi jednotlivými útvary, vyřazování majetku a jiné činnosti týkající se majetku vymezené ve vnitřní účetní směrnici.

Po skončení inventur, dojde k projednání výsledků a také k podpisům příloh souvisejících s inventarizovaným majetkem. Každá příloha musí být povinně podepsána všemi členy komise. Na závěr dílčí inventarizační komise sepiše inventarizační zápis, který je předán řediteli společnosti ke schválení. Následně zajistí vedoucí účetního oddělení zaúčtování případných inventarizačních rozdílů.

5.11.1 Druhy inventur

U nadcházejících druhů inventur jsou uvedeny složky majetku, které samotným inventurám podléhají.

1. Fyzická inventura – je-li prováděna fyzická inventura, je nutné uvést v inventurním zápise zvolený způsob fyzické inventury, jímž se rozumí např. převážení, přepočítání, přeměření aj. Dále je nutné využití jednotek, které jsou uvedeny v účetnictví.

- **Software** – lze ho fyzicky inventarizovat, přičemž nákup softwaru musí být doložen fakturou a licencí.
- **Budovy, haly a stavby** – kontroluje se zde evidence vedená v účetnictví s evidencí dle výpisu z katastru nemovitostí a evidence dle přiznání k dani z nemovitostí.
- **Stroje, přístroje, zařízení, dopravní prostředky a inventář** – provádí se zde kontrola řádného označení jednotlivých předmětů inventárními čísly. Stroje a dopravní prostředky, které jsou v době inventury mimo společnost, se inventarizují podle dokladů, pokud nebylo možno u nich provést fyzickou inventuru před jejich opuštěním společnosti.

2. Dokladová inventura

- **Pozemky** – je nutné zjistit, zda souhlasí údaje vedené v účetnictví a údaje v katastru nemovitostí v listu vlastníka a rovněž provést porovnání s údaji uvedenými v Přiznání k dani z nemovitostí.

3. Kombinace fyzické a dokladové – u nemovitosti a pozemků se využívají údaje z evidence katastru nemovitostí, jelikož jsou významné pro zjištění skutečného stavu.

Inventarizace hmotného a nehmotného majetku se provádí podle hospodářských středisek a k prokázání o jejich existenci mohou být u fyzické inventury využity dokumenty prokazující nabytí majetku, např. písemná kupní smlouva, faktura (daňový doklad) aj.

5.12 Vyřazení

Pro návrh na vyřazení DM z evidence je využíván formulář zvaný vyřazovací protokol, viz Příloha PIII. Tento protokol je stěžejním bodem k rozhodnutí o schválení k vyřazení konkrétního DM. Součástí protokolu jsou kompletní informace týkající se majetku jako např. název majetku, inventární číslo, umístění, pořizovací cena, ZC, důvod vyřazení, způsob likvidace, aj. Veškeré zmíněné údaje jsou posuzovány a nadále schvalovány

pověřenými osobami – ekonomickým náměstkem, členy likvidační komise a ředitelem společnosti.

Jestliže dojde ke skutečné likvidaci majetku nebo jeho prodeji, stává se majetek téměř způsobitelným k vyřazení. Podstatnou a hlavní složkou k vyřazení DM z evidence představuje zpráva o fyzické likvidaci, na jejímž základě uskutečňuje materiálová a majetková účetní vyřazení DM. Při vyřazení DM je poslední měsíční odpis proveden v měsíci vyřazení a rovněž v tomto měsíci bude zúčtována do nákladů případná zůstatková hodnota majetku.

Pokud je vyřazován majetek vedený v operativní evidenci, dojde k jeho vyřazení pomocí tzv. zjednodušeného protokolu o vyřazení majetku, viz Příloha PIV. V případě majetku nevedeného v operativní evidenci dojde k vyřazení bez nutnosti předložení dokladu účetnímu oddělení. Cílem je zjednodušení vyřazovací agendy. Vzhledem k tomu, že společnost vlastní celou řadu pozemků, je nezbytné zmínit povinnosti vznikající při jejich prodeji či směně. V souvislosti s prodejem či směnou pozemků, zajišťuje vedoucí účetního oddělení podání daňového přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí a zároveň zajišťuje vyřazení z daně nemovitých věcí.

Nepoužitelný majetek je z účetní evidence vyřazován formou:

Prodeje – musí být schválen vedením a. s., která zároveň stanoví cenu, za kterou bude odprodán. Na základě zájmu zájemce o odkoupení, je vyhotoven znalecký posudek na ocenění DM. Pokud dojde k prodeji osobního nebo nákladního vozidla, je nezbytně nutné doložit znalecký posudek, kupní smlouvu s návrhem prodejní ceny, vyčíslení zůstatku PHM v nádrži (pokud není součástí kupní ceny) a informaci o účetní i daňové zůstatkové ceně vozidla.

Likvidace – probíhá zejména z důvodu úplného opotřebení, fyzického a morálního zastarání. Likvidaci předchází schválení nákupu nového majetku, který se stane náhradou za nefunkční starý majetek.

V důsledku manka a škody – dojde-li ke ztrátě majetku, je vedoucí oddělení povinen tuto škodu předložit právnímu oddělení k projednání ve škodové komisi a následnému rozhodnutí ředitele a.s. o dalším postupu.

Bezúplatného převodu – nutné doložení darovací smlouvy.

Níže uvedená tabulka č. 20, zobrazuje účtování při různých způsobech vyřazení.

Tabulka 20 Pravidla účtování při vyřazování majetku (vlastní zpracování)

Způsob vyřazení	Strana MD	Strana Dal	Potřebné doklady (mimo vyřazovací protokol)
Prodej			
- ZC odpisovaného DM	541 07x,08x	07x, 08x 01x, 02x	Vydaná faktura a vyřazovací protokol
- ZC neodpisovaného DM	541	031	
Darováním			
- odpisovaného DM	543 07x, 08x	07x, 08x 01x, 02x	Darovací smlouva a vyřazovací protokol
- neodpisovaného DM	543	031	
Likvidací odpisovaného DM	551 07x, 08x	07x, 08x 01x, 02x	Protokol o likvidaci
Zcizením odpisovaného DM	549 07x, 08x	07x, 08x 01x, 02x	Protokol od Policie ČR a vyřazovací protokol

V roce 2018 společnost vyřadila nepotřebný stroj. V nadcházející tabulce č. 21 jsou zobrazeny operace, které v souvislosti s tímto majetkem společnost provedla.

Tabulka 21 Účtování o vyřazení nepotřebného majetku v důsledku prodeje (vlastní zpracování)

Účetní operace		Strana MD	Strana Dal
1.	Doúčtování ZC	541 400	082 400
2.	Vyřazení majetku (v pořizovací ceně)	082 400	022 400
3.	Vystavení faktury za prodej stroje	311 100	641 810
4.	Úhrada faktury odběratelem	641 810	311 100

6 ZÁVĚREČNÉ DOPORUČENÍ

V této části bych ráda věnovala pozornost doporučení vztahující se k dlouhodobému majetku společnosti, které plyne z provedené analýzy.

Každoroční investování velkého množství finančních prostředků do dlouhodobého majetku je pro společnost již téměř samozřejmostí. Z tohoto důvodu by mu měla být věnována patřičná pozornost. Velmi podstatné je zabývání se odpisováním dlouhodobého majetku, neboť je nutné myslet na jeho obnovu. Vzhledem k tomu, že společnost eviduje více jak 50 % odepsaného majetku, doporučila bych tuto oblast ostražitě sledovat. Majetek společnosti je sledován techniky, obzvláště po fyzické stránce, ale téměř nikoli dle odpisovanosti. Hlídní obou stránek by mohlo upozornit na nutné budoucí opravy v dostatečném předstihu, což by se projevilo jako velké plus zejména při tvorbě ročních rozpočtů. Z tohoto důvodu bych doporučila zajistit přístup techniků do oblastí dlouhodobého majetku v programovém vybavení EIS QI, alespoň ke čtení, aby mohli posoudit obě stránky věci. V roce 2018 se na opravy vynaložilo 57,7 mil. Kč, z toho na opravy staveb 52,1 mil. Kč a na opravy strojů a technologie 5,6 mil. Kč. V tomto pozorovaném roce tvořily nečekané opravy téměř 7 mil. Kč. Jestliže zvážíme odepsanost majetku a jeho staří, bude nezbytné tento problém řešit i v budoucích letech. Pomocí navrhovaného řešení se však společnost nákladům na opravy nejspíše nevyhne, ale díky předběžné kalkulaci výdajů utvoří jejich reálnější formu a dokáže se na tyto výdaje lépe připravit. K opravě hmotného majetku může společnost využít možnost tvorby rezerv dle zákona č. 593/1922 Sb., o rezervách. Povinností je dodržení podmínek, které tento zákon určuje.

Pomocí vybraných ukazatelů finanční analýzy došlo k výpočtu celkové zadluženosti společnosti v letech 2016 – 2018. Společnost se v těchto letech pohybuje v rozmezí mezi 12 % - 14 %, což svědčí o minimální zadluženosti. K financování využívá spíše vlastní zdroje, které jsou dražší ale zásadně bezpečnější.

Veškeré operace týkající se dlouhodobého majetku, počínaje od způsobu pořízení až po samotné vyřazení, probíhají pod dohledem hlavní účetní. Nejprve se mi zdály všechny činnosti v pořádku, ale při podrobnějším zkoumání jsem našla drobné nedostatky, zejména v účtové osnově. Účet 022 600 – dopravní prostředky, bych rozdělila lépe, a to přesněji na automobily osobní a automobily nákladní, stejně tak, jako je tomu v odpisovém plánu.

Důvodem je již zmíněný soulad s odpisovým plánem a možnost přesného zjištění informací o těchto automobilech jako celek.

Členění bych doporučila následovně:

- 022 601 – Automobily osobní a dodávkové
- 022 602 – Automobily nákladní a dodávkové

Dále jsem se pozastavila nad analytikou účtu 551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku. Tento účet analyticky rozlišuje tyto dva druhy majetku odděleně, ale pro mě poněkud zvláštním a nepřehledným způsobem. Proto bych navrhovala úpravu a podrobnější analytické členění dle jednotlivých skupin majetku, kdy při vyřazení majetku formou likvidace dojde k většímu přehledu. Návrh na analytické členění:

- 551 113 – odpisy software
- 551 221 – odpisy staveb
- 551 222 – odpisy samostatných movitých věcí a jejich souborů
- 551 300 – zůstatková cena likvidovaného majetku

Zásadní změny bych však doporučila udělat u inventarizace. Společnost využívá technologii čárových kódů, pomocí kterých je inventarizace provedena rychleji a zároveň eliminuje chyby způsobené lidským faktorem. Nepochopitelné je tedy pro mě to, že společnost tento systém nevyužívá i u majetku, který je starý, avšak stále používaný. Takový majetek je pak ručně označen štítkem, na němž je napsáno inventární číslo majetku. Takto označovaný majetek je ve společnosti v malém počtu. I s ohledem na malé množství takového majetku bych společnosti doporučila tento systém sjednotit a dodržovat označení pomocí čárových kódů u veškerého majetku. Inventarizace pak bude jednotná a mnohem snazší.

ZÁVĚR

Hlavním cílem mé bakalářské práce bylo zanalyzovat oblast dlouhodobého majetku ve vybrané firmě a ověřit správnost postupů při práci s tímto majetkem. Následně tuto analýzu vyhodnotit a navrhnout doporučení, která povedou ke zlepšení situace v této oblasti.

V teoretické části jsem na základě informací získaných z literárních zdrojů, přiblížila problematiku dlouhodobého majetku z účetního i daňového hlediska. Teorie je rozdělena na tři části, kde je nejprve charakterizován dlouhodobý majetek a dále účetní operace související s tímto majetkem. Poslední část je zaměřena na vybrané ukazatele finanční analýzy.

V praktické části byly pro správné vyhodnocení analýzy aplikovány znalosti získané z teoretické části. Začátek praktické části je věnován představení vybrané společnosti včetně jejího zařazení do příslušné kategorie účetních jednotek dle platné legislativy. Dále je provedena analýza v oblasti dlouhodobého majetku, která zahrnuje rozbor struktury dlouhodobého majetku, vyhodnocení vybraných ukazatelů finanční analýzy a způsob evidence majetku od jeho pořízení až po fázi vyřazení.

Z analýzy bylo zjištěno, že společnost s dlouhodobým majetkem pracuje správně, ale nevěnuje dostatečnou pozornost drobným chybám vznikajícím v pozadí. Jedná se zejména o chyby v účetním rozvrhu nebo o nedostatečné sledování odepsanosti majetku. V oblasti inventarizace jsem však našla rozsáhlejší chybu týkající se označení majetku čárovými kódy. Některý majetek byl označen pouze ručně vypsánými inventárními čísly. Na základě zjištěných poznatků z analýzy bylo společnosti poskytnuto doporučení k odstranění těchto nedostatků.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BĚHOUNEK, Pavel, 2019. *Daňové zákony: v úplném znění k 1. 4. 2019 s přehledy a komentáři změn*. Olomouc: ANAG, 352 s. ISBN 978-80-7554-209-0.

ČESKÁ REPUBLIKA, 2018. *Účetnictví podnikatelů: novela účetní vyhlášky a ČÚS od 1. 1. 2018*. In: . Ostrava: Sagit, 2018, 2019, číslo 1244.

FLOOD, Joanne M., c2013. *Wiley GAAP 2013: interpretation and application of generally accepted accounting principles*. Hoboken, N.J.: Wiley, xvii, 1321 s. ISBN 9781118277256.

CHALUPA, Rostislav, Jiří KADLEC, Jana PILÁTOVÁ a kol., 2018. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2018*. 16. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 424 s. ISBN 978-80-7554-121-5.

JANHUBA, Miloslav et al., 2016. *Finanční účetnictví: obecné otázky*. V Praze: C.H. Beck, xvii, 273 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 9788074006142.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER, 2013. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozšířené vydání. Praha: Grada, 235 s. ISBN 978-80-247-4456-8.

KOVANICOVÁ, Dana, 2012. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 20. aktualizované vydání. Praha: Polygon, 440 s. ISBN 978-80-7273-169-5.

LANDA, Martin, 2014. *Podnikové účetnictví*. Ostrava: Key Publishing, 318 s. Ekonomie. ISBN 9788074182198.

Meritum Účetnictví podnikatelů, 2019. 16. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 548 s. ISBN 978-80-7598-271-1.

NOVOTNÝ, Pavel, 2019. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2019*. Praha: Grada, 208 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-271-2251-6.

PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠŤÁK, 2019. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi: komentář, příklady, výklad změn*. 18. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 352 s. ISBN 978-80-7554-219-9.

RYNEŠ, Petr, 2019. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k 1. 1. 2019*. 19. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 1080 s. Účetnictví. ISBN 978-80-7554-192-5.

SEDLÁČEK, Jaroslav, 2016. *Základy finančního účetnictví*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 191 s. ISBN 9788073806125.

SEDLÁČEK, Jaroslav, 2017. *Finanční účetnictví: postupy účtování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 239 s. ISBN 9788073806446.

SKÁLOVÁ, Jana, 2017. *Daně v účetnictví*. Praha: Wolters Kluwer, xvii, 161 s. Účetnictví. ISBN 9788075528322.

SKÁLOVÁ, Jana, 2019. *Podvojně účetnictví*. Praha: Grada, 192 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-271-2249-3.

SVOBODOVÁ, Jaroslava, 2018. *Inventarizace: praktický průvodce*. 8. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 480 s. ISBN 978-80-7554-124-6.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ, 2016. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 284 s. ISBN 9788027100484.

VALOUCH, Petr, 2012. *Účetní a daňové odpisy 2012*. 7. vydání. Praha: Grada, 144 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-4114-7.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DM	Dlouhodobý majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
QI	Programové vybavení společnosti
HS	Hospodářské středisko
RO	Rovnoměrný odpis
TZ	Technické zhodnocení
ÚJ	Účetní jednotka
VC	Vstupní cena
ZC	Zůstatková cena
ZDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu
ZO	Zrychlený odpis
ZoÚ	Zákon č. 563/ 1991 Sb., o účetnictví
ZVC	Zvýšená vstupní cena
ZZC	Zvýšená zůstatková cena

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Členění daňových odpisů (vlastní zpracování)	22
Obrázek 2 Dělení účetních dokladů (Novotný, ©2019, s. 59, vlastní zpracování)	28
Obrázek 3 Schéma toku účetních dat (Sedláček, ©2016, str. 57, vlastní zpracování)	30
Obrázek 4 Organizační struktura společnosti (vlastní zpracování)	39
Obrázek 5 Věková struktura zaměstnanců (vlastní zpracování)	40
Obrázek 6 Rozvaha společnosti k 31.12. 2018 (vlastní zpracování)	41
Obrázek 7 Struktura dlouhodobého nehmotného majetku (vlastní zpracování).....	42
Obrázek 8 Struktura dlouhodobého hmotného majetku (vlastní zpracování)	43
Obrázek 9 Zobrazení odpisů v měsících (vlastní zpracování)	53
Obrázek 10 Koloběh účetních dokladů (vlastní zpracování).....	57

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Účtování účetních odpisů (Chalupa a kol., ©2018, s. 81, vlastní zpracování)...	22
Tabulka 2 Doba odpisování nehmotného majetku (Chalupa a kol, ©2018, s. 100, vlastní zpracování).....	23
Tabulka 3 Doba odpisování majetku (Běhounek, ©2019, s. 48, vlastní zpracování).....	23
Tabulka 4 Roční odpisové sazby (Běhounek, ©2019, s. 49, vlastní zpracování).....	24
Tabulka 5 Koeficienty pro zrychlené odpisování (Běhounek, ©2019, str. 50, vlastní zpracování).....	25
Tabulka 6 Zařazení do kategorie střední účetní jednotky (vlastní zpracování).....	39
Tabulka 7 Vertikální analýza (vlastní zpracování).....	44
Tabulka 8 Horizontální analýza (vlastní zpracování).....	45
Tabulka 9 Celková zadluženost společnosti v tis. Kč (vlastní zpracování).....	46
Tabulka 10 Míra zadluženosti v letech 2016-2018 tis. Kč (vlastní zpracování).....	46
Tabulka 11 Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem (vlastní zpracování).....	47
Tabulka 12 Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji (vlastní zpracování).....	47
Tabulka 13 Pravidla účtování drobného majetku (interní zdroj, vlastní zpracování).....	48
Tabulka 14 Účtování poskytnuté dotace ze státního fondu životního prostředí (vlastní zpracování).....	50
Tabulka 15 Srovnání odpisů softwaru (vlastní zpracování).....	52
Tabulka 16 Srovnání odpisů přívěsu (vlastní zpracování).....	54
Tabulka 17 Procentuální vyjádření odepsaného majetku (vlastní zpracování).....	54
Tabulka 18 Pravidla technického zhodnocení (interní zdroj, vlastní zpracování).....	55
Tabulka 19 Doba zpracování dokladů (vlastní zpracování).....	56
Tabulka 20 Pravidla účtování při vyřazování majetku (vlastní zpracování).....	61
Tabulka 21 Účtování o vyřazení nepotřebného majetku v důsledku prodeje (vlastní zpracování).....	61

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Zjednodušený záznam o pořízení a jeho uvedení do používání

Příloha P II: Záznam o pořízení dlouhodobého majetku a jeho uvedení do používání

Příloha P III: Zjednodušený protokol o vyřazení majetku evidovaného v operativní evidenci

Příloha P IV: Protokol o vyřazení

Příloha P V: Používané druhy dokladů

PŘÍLOHA P II: ZÁZNAM O POŘÍZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU A JEHO UVEDENÍ DO POUŽÍVÁNÍ

LOGO SPOLEČNOSTI	ZÁZNAM O POŘÍZENÍ		Číslo faktury:
	DLOUHODOBÉHO MAJETKU		Číslo zápisu:
	A JEHO UVEDENÍ DO POUŽÍVÁNÍ		Číslo účetního dokladu:
			Inventární číslo:
Druh majetku:	Typ:	Číslo stavby:	
	Výrobní číslo:	LV	
Název dlouhodobého majetku:			Počet:
Technický popis:			
Příslušenství:			
Hospodářská smlouva:		Ze dne:	Včetnědodatků
Hospodářské středisko:	Datum dodání:		Rok původního pořízení:
Umístění:	Dodavatel:	Technický stav při převzetí:	Rozdělovník: 2x účetní DM 1x referent 1x vedoucí HS
Pořizovací cena:	Majetkový účet:	Odpisová sazba účetní - odpisový plán:	Odpisová skupina : SKP / CZ-CC:
Datum předání účtárně:	Datum uvedení majetku do užívání:	Výrobce.	Životnost:
Okamžik uskutečnění účetního případu:	Technické zhodnocení: ANO NE		Katastrální uzemí:
Referent péče o stroje a zařízení:	Vedoucí HS:	Provozně-tech.náměstek	Ředitel a. s.:
Referent investiční výstavby:		Ekonomický náměstek:	
Datum:	Datum:	Datum:	Datum:

PŘÍLOHA P III: PROTOKOL O VYŘAZENÍ

LOGO SPOLEČNOSTI	PROTOKOL O VYŘAZENÍ		Číslo zápisu:
	DLOUHODOBÉHO MAJETKU Z POUŽÍVÁNÍ		Rok výroby:
			Inventární číslo:
			LV
			Výrobní číslo:
Číslo hospodářského střediska:	Typ:	Umístění:	
	Výrobce:	Katastrální území:	
Název dlouhodobého majetku:			SKP / CZ-CC:
Název drobného majetku:			Účet:
Příslušenství:			Datum likvidace:
Důvod k vyřazení (technický stav):			Podpis:
Způsob likvidace:			Číslo faktury:
Výsledek nabídkového řízení:			
Stanovisko ekonomického náměstka: (nehodící se škrtněte)		Datum:	Podpis:
souhlasí nesouhlasí			
Vyhotovil:		Stanovisko vyřazovací komise:	
Datum:	(nehodící se škrtněte)		
	souhlasí nesouhlasí		
Podpis:	Schválil dne:	Podpisy:	
Kontroloval (vedoucí HS):			
Datum:	Schválil dne:	Ředitel a. s.:	
Podpis:		Podpis:	
Údaje o ceně v Kč:	Účetní hodnoty	Daňové hodnoty	Poznámka UIS
Pořizovací cena:			
Zůstatková cena:			
Náklady na vyřazení:			
Datum vyřazení:			

PŘÍLOHA P IV: ZJEDNODUŠENÝ PROTOKOL O VYŘAZENÍ MAJETKU EVIDOVANÉHO V OPERATIVNÍ EVIDENCI

NÁZEV A SÍDLO SPOLEČNOSTI

ZJEDNODUŠENÝ PROTOKOL O VYŘAZENÍ MAJETKU EVIDOVANÉHO V OPERATIVNÍ EVIDENCI

HOSPODÁŘSKÉ STŘEDISKO:

EVIDENČNÍ ČÍSLO	NÁZEV	ROK POŘÍZENÍ	POŘIZOVACÍ CENA	DŮVOD A POPIS NEFUNKČNOSTI	NAVŘZENÝ ZPŮSOB LIKVIDACE

datum vystavení protokolu:
podpis vedoucí hospodářského střediska:

rozhodnutí ekonomického náměstka

zpráva o provedené likvidaci

PŘÍLOHA P V: POUŽÍVÁNÉ DRUHY DOKLADŮ

POUŽÍVÁNÉ DRUHY DOKLADŮ:

Pořadové číslo	Název druhu dokladu
1	Dodavatelské faktury tuzemsko
2	Dodavatelské faktury zahraničí
3	Odběratelské faktury tuzemsko
4	Interní účetní doklady
5	Pokladní doklady příjmové v Kč – hlavní pokladna
6	Pokladní doklady výdajové v Kč – hlavní pokladna
7	Pokladní doklady příjmové v EUR – hlavní pokladna a.s.
8	Pokladní doklady výdajové v EUR – hlavní pokladna
9	Ostatní pohledávky (PHM, stravenky, telefony, apod.)
10	Bankovní výpisy
11	Vzájemné zápočty pohledávek a závazků
12	Mzdové doklady
13	Inventární karty dlouhodobého majetku
14	Inventární karty ostatního majetku
15	Skladové karty zboží
16	Skladové karty materiálu
17	Výkazy činností
18	Inventarizační zápisy
19	Cestovní náhrady tuzemských pracovních cest
20	Cestovní náhrady zahraničních pracovních cest
21	Zálohové listy vydané
22	Zálohové listy přijaté
23	Daňové doklady k přijaté platbě - odběratelské
24	Daňové doklady k uhrazené platbě - dodavatelské
25	Skladové výdejky
26	Skladové příjemky
27	Opravné položky k pohledávkám – tvorba, rozpuštění
28	Odpis pohledávky – daňový, nedaňový
29	Dobropis vydaný
30	Dobropis přijatý